

Na osnovu člana 14. stav 3 Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03 i 52/04) i člana 41. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga ("Službeni glasnik BiH", broj 62/04), Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje, na sjednici održanoj 21. decembra 2004. godine, donio je

PRAVILNIK

O PRIMJENI ZAKONA O POREZU NA PROMET PROIZVODA I USLUGA

I - UVODNA ODREDBA

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuje se primjena poreznih stopa, poreznih oslobođenja, vođenja evidencije o prometu po različitim stopama, odnosno poreznim osnovicama, obračunavanje i plaćanje poreza na promet, obaveza popisa robe za koju se mijenjaju porezne stope, obračunavanje i plaćanje razlike poreza na promet proizvoda pri promjeni stopa, način povrata poreza na promet, te mjesečno i konačno izvješćavanje o obračunatom i plaćenom porezu u Bosni i Hercegovini.

II - POREZ NA PROMET PROIZVODA

1. Plaćanje poreza na promet proizvoda za vlastitu potrošnju

Član 2.

Lice koje za vlastitu potrošnju uzme proizvode na koje se plaća porez na promet, što ih je uvezlo ili nabavilo radi daljnje prodaje bez plaćanja poreza na promet proizvoda, obračunava porez na promet u trenutku uzimanja tih proizvoda po propisanim stopama. Smatra se da su proizvodi naplaćeni u trenutku njihovog uzimanja.

Član 3.

Na upotrebljavano motorno vozilo ili plovni objekt koji podliježe obavezi godišnje registracije, a građanin ga daje bez naknade drugom građaninu, plaća se porez na promet po stopi od 10%.

Poreznu osnovicu utvrđuje nadležna organizaciona jedinica entitetske Porezne uprave i Porezna uprava Brčko Distrikta u mjestu prebivališta primaoca.

Poreznu osnovicu pri uvozu upotrebljivanih motornih vozila čini procijenjena vrijednost koju je utvrdila Uprava za indirektno oporezivanje (u daljem tekstu: Uprava), uvećana za carinu i druge uvozne dažbine.

Poreznu osnovicu u prometu upotrebljivanih motornih vozila utvrđuje nadležna porezna uprava prema Katalogu orijentacionih vrijednosti upotrebljivanih motornih vozila.

Izuzetno, od odredbe stava 4. ovog člana, poreznu osnovicu karamboliranih vozila ili vozila koja se ne nalaze u Katalogu može utvrditi ovlaštenu procjenitelj.

2. Plaćanje poreza na promet na vrijednost manjka i rashoda

Član 4.

Porez na promet proizvoda plaća se na manjak proizvoda.

Manjak proizvoda utvrđuje se zapisnikom o popisu.

Manjak proizvoda čini i rashod na osnovu kala, rastura, loma i kvara iznad visine utvrđene općim aktom pravnog lica, odnosno aktom ovlaštenog strukovnog udruženja u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta.

Dopuštenim rashodom na koji se ne plaća porez na promet proizvoda smatra se remitenda vlastitih izdanja.

Utvrđeni manjak i rashod u prodavnici ili drugom poslovnom objektu koji se za proizvode zadužuju po prodajnim cijenama s uračunatim porezom na promet, razvrstava se po poreznim stopama na osnovu koeficijenta učešća utvrđenog manjka, odnosno rashoda u ukupnom zaduženju prodavnice ili drugog poslovnog objekta na slijedeći način:

$$\text{Koeficijent učešća} = \frac{\text{Vrijednost manjka}}{\text{Vrijednost ukupnog zaduženja}}$$

Koeficijent iz stava 5. ovog člana primjenjuje se na vrijednost zaduženja prodavnice, odnosno poslovnog objekta po stopama poreza na promet proizvoda.

Iznos poreza na promet koji je sadržan u vrijednosti manjka po stopama poreza na promet utvrđuje se primjenom preračunatih propisanih poreznih stopa.

Na vrijednost manjka proizvoda nastalog djelovanjem više sile, ne plaća se porez na promet proizvoda.

Višom silom, u smislu ovog pravilnika, smatraju se elementarne nepogode (poplava, požar, potres i dr.), ratna razaranja i provale krađe, a na osnovu zapisnika nadležnog organa.

Porez na promet proizvoda sadržan u vrijednosti manjka koji je nastao djelovanjem više sile obračunava se na osnovu podataka o ukupnom zaduženju prodavnice, odnosno drugog poslovnog objekta (preneseno stanje iz prošle godine i zaduženja tokom godine) i podataka o prodaji proizvoda od dana nastanka štete, kojim se utvrđuje vrijednost proizvoda koji su trebali biti na zalihama prije nastanka štete. Poređenjem ovako utvrđene vrijednosti proizvoda koji su trebali biti na zalihama i vrijednosti zaliha utvrđenim popisom na dan nastanka štete dobiva se iznos manjka u kojem je sadržan i obračunati porez na promet proizvoda.

Učešće štete po pojedinim vrstama proizvoda utvrđuje se na osnovu učešća pojedinih vrsta proizvoda razvrstanih po stopama poreza na promet proizvoda, te proizvoda na koje se ne plaća porez na promet proizvoda u ukupnom zaduženju prije nastanka štete. Utvrđeno učešće primjenjuje se na vrijednost zaduženja po stopama poreza na promet proizvoda i vrijednosti proizvoda na koje se ne plaća porez na promet proizvoda.

Iznos poreza na promet proizvoda koji je sadržan u vrijednosti utvrđene štete po stopama poreza na promet utvrđuje se primjenom preračunatih propisanih poreznih stopa.

Obaveza obračunavanja poreza na promet proizvoda u slučaju iz stava 3. ovog člana, nastaje u trenutku utvrđivanja manjka odnosno rashoda, a to je datum pod kojim je obavljen popis proizvoda.

Obračunati porez na promet proizvoda plaća se u roku iz člana 23. i 24. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga - u daljem tekstu: Zakon.

Obračun poreza na promet proizvoda obavljen po odredbama ovog člana konačan je za svaki nastali manjak, odnosno rashod proizvoda.

3. Komisiona prodaja

Član 5.

Pri komisionoj prodaji proizvoda krajnjem potrošaču koju je obavilo pravno lice u svoje ime, a za račun komitenta (u daljem tekstu: komisionar) plaća se porez na promet proizvoda osim na promet upotrebljivanih stvari iz člana 4. stav 1. tačke 7. Zakona.

Porezni obveznik za promet proizvoda iz stava 1. ovog člana je komisionar koji je prodao proizvode krajnjem potrošaču. Poreznu osnovicu čini krajnja prodajna cijena komisionara s uključenom komisionom provizijom.

Pri komisionoj prodaji proizvoda plaća se porez na promet po odgovarajućim stopama, ovisno o vrsti proizvoda.

Izuzetno, od odredbe stava 2. ovog člana pri komisionoj prodaji korištenih putničkih automobila, ostalih motornih vozila i plovnih objekata koji podliježu obavezi godišnje registracije, a u vlasništvu su građana, drugom građaninu, porezni obveznik je kupac, a porez na promet plaća se po stopi od 10%. Ako su ti proizvodi u vlasništvu pravnog lica, a prodaju se građanima, porezni obveznik je kupac, a porez na promet proizvoda plaća se po stopi od 10%.

4. Prodaja proizvoda s konsignacionog skladišta

Član 6.

Na promet proizvoda s konsignacionog skladišta držalac konsignacionog skladišta obračunava porez na promet proizvoda primjenom propisanih poreznih stopa na prodajnu cijenu proizvoda u kojoj su osim carine, akciza i drugih uvoznih dažbina koje se plaćaju pri uvozu, sadržani i zavisni troškovi i konsignaciona marža.

Držalac konsignacionog skladišta za promet na veliko, odnosno na malo plaća porez na promet po odredbama čl. 23., 24. i 25 Zakona.

5. Prodaja proizvoda javnim nadmetanjem

Član 7.

Na proizvode koji se prodaju krajnjim potrošačima javnim nadmetanjem (licitacija i sl.), osim proizvoda koji podliježu godišnjoj registraciji, porezni obveznik koji ih prodaje obračunava porez na promet proizvoda primjenom propisanih poreznih stopa na prodajnu cijenu postignutu javnim nadmetanjem. Ako je javnim nadmetanjem određeno da se proizvodi prodaju po cijenama u koje je uključen porez na promet proizvoda, porezni obveznik obračunava taj porez primjenom preračunate porezne stope.

6. Uvoz proizvoda za krajnju potrošnju

Član 8.

Uvozom proizvoda koji služe krajnjoj potrošnji smatra se uvoz proizvoda što ih potrošač uvozi neposredno za vlastite potrebe ili što ih za njegov račun uvoze pravna lica registrirana za obavljanje vanjskotrgovinskog prometa (u daljem tekstu: uvoznik).

Uvozom proizvoda koji služe krajnjoj potrošnji smatra se i privremeni uvoz, prema carinskim propisima.

Na proizvode što ih uvozi krajnji potrošač porez na promet obračunava Uprava po stopama koje važe na dan nastanka obaveze plaćanja carine. Propisane stope Uprava primjenjuje na poreznu osnovicu iz člana 9. stav 1. tačka 3. Zakona i naplaćuje porez na promet od uvoznika istovremeno sa carinom i drugim uvoznim dažbinama.

Za motorna vozila što ih uvoze pravna lica i građani ili se uvoze za njihov račun, Uprava ne obračunava i ne naplaćuje porez na promet proizvoda, o čemu stavlja klauzulu na uvoznju carinsku deklaraciju. Uprava u roku od pet dana od dana carinjenja motornog vozila pismeno o tome izvještava nadležnu organizacionu jedinicu entitetske Porezne uprave i Poreznu upravu Brčko Distrikta prema mjestu sjedišta pravnog lica, odnosno prebivališta građanina s naznakom vrijednosti uvezenog motornog vozila i o iznosu carine i drugih dažbina koje su plaćene pri uvozu.

Lice, odnosno građanin, plaća porez na promet proizvoda na uvezeno motorno vozilo, najkasnije u roku od 15 dana od dana plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina.

Bez dokaza o plaćenom porezu na promet, odnosno bez dokaza o oslobađanju od plaćanja poreza, osim pri privremenom uvozu, ne može se obaviti registracija motornog vozila.

7. Promet proizvoda koji ne služe krajnjoj potrošnji

7.1. Promet proizvoda radi daljnje prodaje

Član 9.

Prometom proizvoda koji ne služe krajnjoj potrošnji smatra se prodaja svih proizvoda licu koje te proizvode nabavlja radi daljnje prodaje, na način i uz uvjete propisane članom 5. Zakona.

Prometom proizvoda koji ne služi krajnjoj potrošnji smatra se i prodaja građevinskog materijala pravnim licima registrovanim za građevinarstvo, radi izgradnje, održavanja i popravki građevinskih objekata na način i pod uvjetima propisanim članom 5. Zakona.

Pored ostalih propisanih podataka, faktura prodavca i pismena porudžbenica i pismena izjava kupca iz člana 5. stav 1. Zakona, obavezno sadrže registarski i porezni broj izdavaoca, a faktura i registarski i porezni broj kupca.

7.2. Promet proizvoda za servisiranje, remont i popravak proizvoda

Član 10.

Remontna preduzeća, radnje i servisi, registrovani za remont, popravak i održavanje proizvoda trajnije upotrebne vrijednosti (motorna vozila, mašine, uređaji i aparati), mogu bez poreza na promet proizvoda, nabavljati rezervne dijelove potrebne za ugradnju u proizvode koji se popravljaju i servisiraju, uz uvjete propisane članom 5. Zakona.

Ako se rezervni dijelovi iz stava 1. ovog člana ugrađuju u proizvode koji se smatraju opremom lica, na vrijednost ugrađenih dijelova ne plaća se porez na promet proizvoda, ako su ispunjeni uvjeti iz člana 5. Zakona.

Ako se rezervni dijelovi iz stava 1. ovog člana ugrađuju u proizvode koji se ne smatraju opremom pravnih lica, na vrijednost ugrađenih dijelova obračunava se i plaća porez na promet proizvoda po odgovarajućim stopama.

Ako se rezervni dijelovi iz stava 1. ovog člana ugrađuju u proizvode u vlasništvu građana, na vrijednost ugrađenih dijelova obračunava se i plaća porez na promet proizvoda po odgovarajućim stopama.

U računu se posebno iskazuje vrijednost rezervnih dijelova za ugradnju, posebno porez na promet proizvoda na rezervne dijelove, posebno naknada za izvršene usluge, te posebno porez na promet usluga.

7.3. Promet proizvoda za preradu i prodaju u ugostiteljstvu

Član 11.

Proizvodima što ih bez plaćanja poreza na promet proizvoda nabavljaju ugostiteljska preduzeća i ugostiteljske radnje iz člana 4. stav 1. tačka 2. Zakona smatraju se prehrambeni i drugi proizvodi koji služe za pripremanje hrane i napitaka (čaja), pomoćni i potrošni materijal i proizvodi nužni u procesu prerade ili prodaje proizvedene hrane, kao što su začini i drugi sastojci koji se dodaju hrani, sredstva za čišćenje (deterdžent, sapun i sl.), te salvete, čačkalice i ostali potrošni materijal.

Potrošnim materijalom iz stava 1. ovog člana ne smatraju se tekuća goriva i alkohol (etanol).

Član 12.

Na promet proizvoda (jela, pića, napitaka i sl.), osim akciznih proizvoda, što ga obavi porezni obveznik registriran za ugostiteljsku djelatnost plaća se porez na promet proizvoda po stopi od 10% i to na osnovicu koju čini prodajna cijena.

Na promet svih proizvoda što ga obave porezni obveznici iz stava 1. ovog člana plaća se i porez na promet usluga, na poreznu osnovicu koju čini vrijednost usluge, koja ne može iznositi manje od 10% od vrijednosti prodatih proizvoda (hrana i napitci), odnosno 20% od vrijednosti prodatih alkoholnih i bezalkoholnih pića i kahve.

Ugostiteljskim preduzećima iz stava 1. ovog člana ne smatraju se dijelovi pravnih lica koji nisu registrovani za obavljanje ugostiteljske djelatnosti s trećim licima (radnički restorani i kantine, kuhinje i kantine u ustanovama predškolskog i školskog obrazovanja, zdravstvenim ustanovama i sl.). Na proizvode što ih nabavljaju ta lica porez na promet obračunava se i naplaćuje prilikom nabavke.

7.4. Promet opreme

Član 13.

Prometom proizvoda na koji se ne plaća porez na promet proizvoda smatra se prodaja opreme pravnom licu u smislu člana 4. stav 2. na način i pod uvjetima koji su propisani članom 5. stav 1. Zakona.

Radi praćenja nabavke i nadzora nad korišćenjem opreme koja je kupljena odnosno nabavljena bez plaćanja poreza na promet proizvoda, u skladu sa članom 4. stav 2. Zakona, kupac pravno lice vodi evidenciju o nabavci i korištenju te opreme po vrsti, količini i vrijednosti, na temelju podataka iz računa o kupovini i drugih isprava (prijemnice, dostavnice, tovarnog lista i slično).

Ako se motorno vozilo iz člana 4. stav 3. Zakona otuđi ili da na upotrebu drugom licu, ili u slučaju prestanka obavljanja djelatnosti, prije isteka roka od tri godine od dana nabavke, naplatit će se porez na promet proizvoda i pripadajuća kamata po propisima koji su vrijedili u vrijeme nabavke.

7.5. Promet proizvoda za reprodukciju

Član 14.

Proizvode koji služe kao reprodukcijски materijal mogu bez plaćanja poreza na promet nabavljati lica koja obavljaju registrirane proizvođačke djelatnosti navedene u članu 6. stav 2. Zakona.

Porezni obveznik ima pravo, prilikom obračunavanja poreza na promet proizvoda na akcizne proizvode, obračunati iznos poreza na promet proizvoda umanjiti za iznos koji je prethodno plaćen na ime poreza na promet za akciznu robu koja je korištena kao reprodukcioni materijal.

Član 15.

Za potrošnju u liječenju i njezi bolesnika, lica iz oblasti zdravstva mogu bez plaćanja poreza na promet nabavljati ove proizvode:

1. laboratorijsko suđe i pribor,
2. laboratorijsko staklo,
3. instrumente (sve vrste sitnih instrumenata),
4. sredstva za pranje i održavanje bolničkog rublja,
5. sredstva za pranje i održavanje prostorija u zdravstvenim ustanovama,
6. papir za dijagnostičke postupke (EKG, EEG, EMG, role za ultrazvuk i dr.), laboratorijske reagense, hemikalije, podloge za mikrobiološke analize i sl.),
7. papirnati i plastični hirurški materijal za jednokratnu uporabu (ogrtiči, obrazine, kape, štitnici za obuću, rukavice i sl.),
8. RTG filmove i hemikalije za obradu RTG filmova,
9. filtere (mikrobiološke i papirne),
10. alkohol (etanol).

Član 16.

Ekološki prihvatljivom ambalažom, u smislu člana 7. stava 1. tačka 5. Zakona, smatra se:

1. ambalaža načinjena od recikliranog i drugog papira,
2. ambalaža od ekološki prihvatljivog razgradivog materijala,
3. povratna ambalaža od stakla i metala,
4. ambalaža od drveta,
5. ambalaža bez potisnih plinova freona,
6. ambalaža od otpada materijala (rogoza, komušine, šibe, like i sl.).

Mišljenje o razgradivosti ambalaže iz stava 1. tačke 2. ovog člana treba osigurati od nadležnog ministarstva.

7.6. Promet reprodukcijskog materijala što ga zanatska zadruga upotrebljava u proizvodnji preko svojih zadrugara

Član 17.

Proizvođačka zadruga koja je registrirana za obavljanje proizvodnih radova može za radove što ih obavlja u svoje ime i za svoj račun preko svojih zadrugara (zanatlija udruženih u zadrugu), pod uvjetima iz člana 5. Zakona, nabavljati reprodukcijski materijal bez plaćanja poreza na promet. Zadruga može davati reprodukcijski materijal zadrugarima (ali ne i prodavati ili na drugi način otuđivati) bez obračuna poreza na promet proizvoda, na osnovu pisanih ugovora, uz ove uvjete.

1. da zadruga raspolaže stručnim radnicima za izradu normativa utroška materijala, te za nadzor na radovima i vođenjem radova,
2. da zadrugari vode poslovne knjige,
3. da su zadrugari udruženi, što se dokazuje ugovorom o udruživanju u zadrugu,
4. da se zadrugari koriste dobivenim reprodukcijским materijalom isključivo za proizvodnju prema ugovorima,
5. da se zadrugari koriste dobivenim reprodukcijским materijalom u okviru utvrđenih normativa utroška materijala koji su sastavni dio ugovora,
6. da i zadruga i zadrugari vode u knjigovodstvu odnosno u poslovnim knjigama evidencije o stanju, kretanju i utrošku reprodukcijskog materijala, prema vrsti, količini i vrijednosti,
7. da zadrugari zadruzi fakturišu samo vrijednost rada ili usluge, a ne i vrijednost materijala,
8. da zadruga iz stava 1. ovog člana obavlja stalni nadzor nad korištenjem isporučenog reprodukcijskog materijala, te da najmanje jedanput mjesečno obavi kontrolu i usklađivanje svojih evidencija sa stanjem materijala kod zadruga i njihovim evidencijama o čemu treba sastaviti pisani zapisnik.

Na vrijednost materijala datog u smislu stava 1. ovog člana, za koji se kontrolom utvrdi da nije opravdan isporučenim proizvodima, a ne nalazi se na zalihama zadruga, zadruga će obračunati porez na promet proizvoda i uplatiti ga u roku od pet dana po proteku sedmice u kojem je ta činjenica utvrđena.

7.7. Promet materijala za uslužne djelatnosti

Član 18.

Materijal potreban za obavljanje uslužne djelatnosti iz oblasti zanatstva i ličnih usluga, kao i za ostale uslužne djelatnosti (frizerske, kozmetičarske, fotografske, brijačke, usluge pranja i čišćenja stvari i prostora, fotokopiranje i sl.), ne smatra se reprodukcijom materijalom iz člana 7. Zakona, te se ne može nabavljati bez plaćanja poreza na promet, po odgovarajućoj stopi.

7.8. Uvoz opreme i proizvoda radi reprodukcije ili prerade

Član 19.

Lica mogu, uz uvjete iz člana 5. Zakona, uvoziti opremu i reprodukcijom materijal bez plaćanja poreza na promet.

Ako uvoznik uvozi proizvode u svoje ime i za svoj račun, daje izjavu o poreznom oslobođenju, a ako ih uvozi u svoje ime a za tuđi račun, pisanu izjavu o poreznom oslobođenju daje korisnik uvoza. U oba slučaja izjava se podnosi prije carinjenja proizvoda i to carinarnici preko koje se obavlja uvoz.

Na uvoz opreme i reprodukcijom materijala koji nije obavljen na način i pod uvjetima iz člana 5. Zakona, porez na promet plaća se po odgovarajućim stopama. Uprava obračunava i naplaćuje porez zajedno sa carinom i drugim uvoznim davanjima.

7.9. Uvjeti prodaje proizvoda bez plaćanja poreza na promet

Član 20.

Proizvode iz člana 4. stav 1. tačka 1., 2. i 6. Zakona, mogu prodavati bez plaćanja poreza na promet: pravno lice koje se bavi proizvodnjom, ili proizvođačka radnja, pravno lice koje je registrirano za obavljanje prometa na veliko, i preduzeće koje je registrirano za uvoz.

Prodaja prehrambenih proizvoda koje je građanin proizveo u okviru svog domaćinstva i proizvoda koje pravno lice, poduzetnik i građanin u okviru raspolaganja svojom imovinom od slučaja do slučaja prodaju pravnom licu koje te proizvode nabavlja radi daljnje prodaje, prerade ili kao opremu ne potpada pod uvjete iz člana 5. Zakona.

Pod imovinom iz prethodnog stava podrazumijevaju se vlastita imovina građana i stalna sredstva lica.

Član 21.

Pisanu izjavu iz člana 5. stav 1. tačka 2. Zakona, kupac daje na narudžbenici ili kao poseban prilog uz narudžbenicu prije obavljenog prometa, odnosno prije isporuke robe ili izdavanja računa. Ako se pisana izjava daje kao poseban prilog uz narudžbenicu, ona mora sadržavati podatke o vrsti, količini, mjernoj jedinici, cijeni i vrijednosti proizvoda.

Ako se tokom godine po jednom ugovoru, koji obavezno sadrži vrstu i količinu proizvoda, sukcesivno isporučuju proizvodi, kupac može u prvoj narudžbenici ili ugovoru dati pisanu izjavu, a pri kasnijim isporukama prodavac se u računima o prodaji proizvoda može pozvati na broj i datum tog ugovora odnosno narudžbenice u kojoj je data takva pisana izjava. Takva generalna izjava ili ugovor vrijede do isporuke svih količina i vrsta proizvoda navedenih u izjavi ili ugovoru.

Kupac u svakoj poslovnoj godini prilikom prve nabavke proizvoda prodavcu dostavlja ovjerenu kopiju uvjerenja - potvrde o poreznoj registraciji, koja sadrži identifikacioni broj poreznog obveznika, prethodno dodijeljenog od nadležne Porezne uprave.

7.10. Oslobođenja od plaćanja poreza na promet proizvoda

Član 22.

Lijekovima u smislu člana 13. tačka 11. Zakona smatraju se gotovi lijekovi, lijekovite supstance i pomoćna sredstva u liječenju prema propisima kojima se reguliše stavljanje lijekova u promet.

Ispunjenje humanitarnog uvjeta u smislu člana 13. tačka 7. Zakona, kod upotrebe građevinskog materijala od strane humanitarnih organizacija postoji samo u slučaju ako humanitarna organizacija građevinski materijal direktno donira fizičkim licima - građanima za izgradnju i popravak razrušenih kuća i stanova, o čemu je dužna voditi evidenciju po darovanim vrstama i količinama građevinskog materijala i po korisnicima donacije.

Sredstvima naoružanja u smislu člana 13. tačka 9. Zakona smatraju se oružja, oruđa, oprema, uređaji i druga sredstva za armijske snage, policiju i službu bezbjednosti, osim putničkih automobila.

Bebi opremom u smislu člana 13. tačka 14. Zakona smatraju se: sve vrste dječijih pelena i pribora za pelene, dječije benkice, bočice za hranjenje beba, dudice, dječija kozmetika, dječiji toaletni pribor, nosiljke za bebe, jastuci za nošenje beba, dječiji krevetići, dječija kolica, dječije hodalice, dječije sjedalice za automobile i bicikle, stolovi, stolice i klupice za djecu (uključujući i stolove za presvlačenje djece), "dječiji vrtići", dječije kadice za kupanje i sl.

Ortopedskim spravama i pomagalima, te aparatima za poboljšanje sluha i vida u smislu člana 13. tačka 16. Zakona smatraju se:

1. proteza za gornje i donje ekstremitete,
2. zubne proteze i umjetni zubi,
3. aparati za regulaciju karlice,
4. aparati za poboljšanje sluha,
5. bioelektroterapeutski aparati,
6. korzeti, mideri i pojasevi,
7. ortopedske štake i štapovi,
8. ortopedska obuća koja se na osnovu pisanog nalaza ljekara specijaliste izrađuje po mjeri,
9. kožne rukavice za proteze za gornje ekstremitete,
10. ortopedski aparati za noge i ruke i druga slična ortopedska pomagala,
11. invalidska kolica,
12. umjetni bubreg,
13. umjetna pluća i drugi slični uređaji,
14. intragal - spirale,
15. kompletne naočale i stakla za korekciju vida,
16. pomagala za slijepa lica (bijeli štapovi, Brailleovi satovi, mašine i tablice za pisanje Brailleova pisma, Brailleov papir za pisanje knjiga za slijepe i specijalne naočale za slijepe),
17. očne proteze,

18. kontaktne leće,

19. aparati za poboljšanje govora.

Opremom za poljoprivrednu proizvodnju u smislu člana 13. tačka 10. Zakona smatraju se mašine, uređaji i oprema za poljoprivrednu djelatnost, te oruđa i alat za ručnu obradu zemlje i polietilenski proizvodi kao što su posude za berbu, biološko konzerviranje i čuvanje voća i povrća, posude za branje i prikupljanje plodova, posude za namakanje pesticida kod zaštite od bolesti i štetočina, kace (kade) kod berbe plodova, spremnici za plodove i njihove prerađevine, rezervoari za traktorske prskalice.

7.11. Oslobođanje od plaćanja poreza na promet proizvoda po osnovu međunarodnih ugovora

Član 23.

Oslobođanja od plaćanja poreza na promet proizvoda i poreza na promet usluga po osnovu međunarodnih ugovora ostvaruje se po postupku propisanom ovim pravilnikom.

Član 24.

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine isključivo je ovlašteno za tumačenje međunarodnih ugovora, te utvrđivanje da li po istim postoji pravo za oslobođanje od plaćanja poreza na promet proizvoda i poreza na promet usluga.

Član 25.

Prilikom nabavke proizvoda i usluga koji će biti oslobođeni od poreza na promet proizvoda i usluga po osnovu međunarodnih ugovora, koristit će se poseban obrazac za oslobođanje od poreznih obaveza na jednom od službenih jezika u BiH i engleskom jeziku.

Strani investitor distribuirat će poseban obrazac za oslobođanje od poreznih obaveza domaćim ugovaračima - izvođačima radova.

Lice iz stava 2. ovog člana svaki izdati obrazac numerirati će (kontrolni broj) počevši od broja 1. i o izdatim obrascima vodit će posebnu evidenciju.

Član 26.

Obrazac sadrži slijedeće podatke:

- kontrolni broj;
- identifikacioni broj ugovora i član ugovora kojim je propisano porezno oslobođanje;
- ime (naziv) domaćeg ugovarača i porezni i identifikacioni broj;
- naziv i mjesto projekta;
- naziv i adresu prodavca;
- opis proizvoda i usluga, jedinice mjere, količinu i cijenu u KM, ukupan iznos;
- potpis prodavca;
- ovjeru Uprave za indirektno oporezivanje.

Obrazac se popunjava u pet primjeraka, od kojih se:

- original dostavlja prodavcu;
- jedan primjerak ostaje nabavljaču-domaćem ugovaraču- izvođaču projekta;
- jedan primjerak se dostavlja Upravi;
- jedan primjerak se dostavlja nadležnoj Poreznoj upravi;
- jedan primjerak se dostavlja investitoru-pravnom licu iz člana 25. ovog pravilnika.

Član 27.

Prilikom svih nabavki koje su oslobođene poreza po osnovu međunarodnog ugovora koristit će se slijedeće procedure:

Domaći ugovarač-izvođač projekta obratit će se pravnom licu-stranom investitoru iz člana 25. stav 2. ovog pravilnika i dobiti poseban obrazac sa kontrolnim brojem, koji će biti ovjeren od strane pravnog lica.

Domaći ugovarač-izvođač projekta izvršit će nabavku proizvoda po datom obrascu i isti dostaviti Upravi na ovjeru prije isporuke proizvoda i usluga.

Pri isporuci proizvoda i usluga dobavljač-prodavac izdat će račun u skladu sa propisima.

Domaći ugovarač-izvođač projekta uz primjerak posebnog obrasca dužan je priložiti račun i čuvati ga u svom knjigovodstvu.

Član 28.

Uprava vodi posebnu evidenciju o prodaji proizvoda i usluga koji su oslobođeni poreza po osnovu međunarodnog ugovora.

Uprava o iznosu poreznih oslobođanja po osnovu međunarodnih ugovora dužna je obavijestiti nadležnu Poreznu upravu u roku od 30 dana po sklapanju ugovora za oslobođanje od poreznih obaveza.

Član 29.

Poseban obrazac za oslobođanje od plaćanja poreza po osnovu međunarodnih ugovora sastavni je dio ovog pravilnika.

III - POREZ NA PROMET USLUGA

1. Predmet oporezivanja

Član 30.

Porez na promet usluga plaća se na promet svih usluga, osim usluga navedenih u članu 20. Zakona.

2. Nastanak porezne obaveze

Član 31.

Obaveza obračunavanja poreza na promet usluga nastaje u trenutku kad je usluga obavljena.

Smatra se da je promet usluga obavljen u trenutku izdavanja računa o obavljenoj usluzi.

Ako je usluga obavljena bez izdavanja računa, smatra se da je promet usluga obavljen u trenutku knjiženja usluge u prihod ili kad se iz dokumentacije vidi da je usluga obavljena i tada nastaje obaveza obračunavanja poreza na promet usluga.

3. Porezna osnovica

Član 32.

Porez na promet usluga nije sadržan u poreznoj osnovici, pa u slučaju kad je u cijenu usluge uključen porez na promet, primjenjuje se preračunata porezna stopa, a u računu je obavezno navesti klauzulu: " Porez na promet usluga po stopi od 10% uračunat u cijenu usluge".

U poreznu osnovicu kod vanjskotrgovinskih usluga iz člana 16. stava 2. tačka b. Zakona, ne ulaze izdaci učinjeni u ime i za račun korisnika uvoza odnosno izvoza (carina, prijevoz, osiguranje i sl.).

Izdaci koji se odnose na troškove uvoznika odnosno izvoznika, iako su posebno zaračunati, ulaze u poreznu osnovicu.

Član 33.

U slučaju kada usluge obavlja više poreznih obveznika, uključujući i nosioca posla, porezni obveznik iz člana 16. Zakona, je svaki učesnik pojedinačno, za svoj dio usluge.

IV - POREZNE EVIDENCIJE

Član 34.

Radi ispravnog i blagovremenog obračunavanja i plaćanja poreza na promet proizvoda i usluga, porezni obveznici iz čl. 8. i 16. Zakona obavezni su u svome knjigovodstvu osigurati podatke o poreznim osnovicama po tarifnim brojevima i poreznim stopama na osnovu kojih se utvrđuje, obračunava, plaća i usmjerava porez na promet, te izvještava nadležnu organizacionu jedinicu entitetske Porezne uprave i Poreznu upravu Brčko Distrikta o obračunatom i plaćenom porezu na promet.

Porezni obveznici mogu podatke iz stava 1. ovog člana osigurati i u vanknjigovodstvenoj evidenciji koja mora biti usklađena s podacima u knjigovodstvenoj evidenciji.

Porezni obveznik koji prodaje proizvode radi daljnje prodaje, reprodukcije ili prerade, odnosno kao opremu bez obračunavanja poreza na promet, obavezan je o prodatim proizvodima izdati račun, čiju kopiju s priloženom narudžbenicom i izjavom o namjeni proizvoda, u smislu ovog stava, odlaže i čuva kao svoju knjigovodstvenu dokumentaciju.

1. Evidencija nabavljenog reproduksijskog materijala i opreme

Član 35.

Kupac koji nabavlja reproduksijski materijal i opremu bez plaćanja poreza na promet, osigurava u knjigovodstvu odnosno vanknjigovodstvenoj evidenciji podatke o nabavci, kretanju i utrošku materijala odnosno opreme, i to po vrsti, količini i vrijednosti iz računa, i drugih dokumenata o nabavci, dostavi i prijemu.

2. Knjige koje su obavezni voditi porezni obveznici iz člana 2. stav 4. Zakona.

Član 36.

Porezni obveznik iz člana 2. stav 4. Zakona obavezan je voditi knjige:

1. knjigu prometa,
2. knjigu nabavke i upotrebe reproduksijskog materijala i opreme kupljenih bez plaćanja poreza na promet proizvoda.

Porezni obveznik iz člana 2. stav 4. Zakona, koji obavlja trgovačku djelatnost i vodi trgovačke knjige u skladu sa Zakonom o trgovini nije obavezan voditi knjigu prometa iz stava 1. tačke 1. ovog člana.

Porezni obveznik iz člana 2. stav 4. Zakona, koji obavlja ugostiteljsku djelatnost, osim knjiga iz stava 1. ovog člana, obavezan je voditi knjigu nabavke i utroška alkoholnih i bezalkoholnih pića.

Obrasci knjiga iz st. 1. i 3. ovog člana sastavni su dio ovog pravilnika.

Knjige iz st. 1. i 3. ovog člana prethodno ovjerava nadležna ispostava Porezne uprave.

3. Knjige prometa

Član 37.

Porezni obveznik iz člana 2. stav 4. Zakona, koji obavlja ugostiteljsku djelatnost obavezan je voditi knjigu prometa na Obrascu KPU.

Porezni obveznik iz člana 2. stav 4. Zakona, koji obavlja proizvodnu ili uslužnu zanatsku djelatnost ili drugu djelatnost, obavezan je voditi knjigu prometa na Obrascu KP.

4. Vođenje knjige prometa (Obrazac KPU)

Član 38.

Porezni obveznik iz člana 2. stav 4. Zakona, koji obavlja ugostiteljsku djelatnost obavezan je evidentirati ostvoreni promet istog, a najkasnije idućeg dana za prethodni dan, i to za ostvoreni promet hrane u kolonama 4. i 5. za promet pića u kolonama 7. i 8., te za ostali promet u kolonama 10. i 11.

Zbir iznosa iz kolona 4., 7. i 10. mora odgovarati dnevnom prometu registar-blagajne (blagajni).

U kolonama 6., 9. i 12. porezni obveznik unosi datum uplata po izdatim računima za bezgotovinski promet. Datumom uplate smatra se datum uplate naznačen u dokumentu o prispjeloj uplati uz izvod žiro-računa.

Nakon proteka svake sedmice sabiraju se podaci iz kolona 4., 5., 7., 8., 10., 11. i 13. Obrasca KPU u obliku međuzbira, a u idućem redu ispod međuzbira, iskazuje se i kumulativni promet od 1. januara do kraja dotičnog mjeseca.

5. Vođenje knjige prometa (Obrazac KP)

Član 39.

U knjigu prometa koja se vodi na Obrascu KP, knjiži se ostvoreni promet za prodate proizvode, odnosno obavljene usluge svakodnevno, a najkasnije idućeg dana za prethodni dan, i to ovako:

1. u kolonama 4. i 6. iskazuje se prodajna vrijednost s porezom na promet prodatih proizvoda u gotovu, odnosno preko žiro-računa,
2. u kolonama 5. i 7. iskazuje se prodajna vrijednost proizvoda koji su oslobođeni plaćanja poreza na promet (prodaja proizvoda radi daljnje prodaje i sl.) u gotovu, odnosno preko žiro-računa,
3. u kolonama 10. i 12. iskazuje se vrijednost obavljenih usluga sa porezom na promet, naplaćenih u gotovu, odnosno preko žiro-računa,
4. u kolonama 11. i 13. iskazuje se vrijednost obavljenih usluga koje ne podliježu plaćanju poreza na promet, naplaćenih u gotovu, odnosno preko žiro-računa,
5. u kolone 8. i 14. unosi se datum uplate po izdatim računima za ostvoreni promet preko žiro-računa. Datumom uplata smatra se datum uplate naznačen u izvodu o prispjeloj uplati,
6. u koloni 18. knjiži se obračunati porez na promet,
7. u koloni 16. unosi se zbirna preračunata stopa poreza na promet, a u kolonu 18.- iznos zbirne preračunate stope iz kolone 17. i zbir kolona 4. i 6. odnosno 10. i 12.

Zbir iznosa iz kolona 4., 5., 10. i 11. mora odgovarati dnevnom prometu registar-blagajne (blagajni).

Nakon proteka svake sedmice, u knjizi prometa sabiraju se podaci iz svih kolona u obliku međuzbira, a isto tako iskazuje se i kumulativni zbir ostvarenog prometa od 01. januara do kraja mjeseca tekuće godine.

6. Knjiga nabavke i upotrebe reprodukcijiskog materijala i opreme (Obrazac KRM)

Član 40.

Porezni obveznik iz člana 2. stav 4. Zakona koji nabavlja reprodukcijiski materijal i opremu, odnosno opremu bez plaćanja poreza na promet proizvoda obavezan je voditi evidenciju o nabavci i upotrebi materijala i opreme u Knjizi nabavke i upotrebe reprodukcijiskog materijala i opreme - Obrazac KRM.

Knjiga nabavke i upotrebe reprodukcijiskog materijala i opreme vodi se za svaku vrstu reprodukcijiskog materijala i opreme, i to ovako:

1. u kolonu 3. unose se podaci o nabavci reprodukcijiskog materijala i opreme (naziv dobavljača, broj i datum računa), podaci o upotrebi reprodukcijiskog materijala (broj internog dokumenta - specifikacije, radnog naloga i sl.). Interni dokument o upotrebi reprodukcijiskog materijala mora sadržavati podatke o količini i vrijednosti utrošenog reprodukcijiskog materijala, te količinu i vrijednost proizvoda u koji je ugrađen reprodukcijiski materijal;
2. u kolone 4., 5., 6. i 7. unose se odgovarajući podaci o nabavci reprodukcijiskog materijala i opreme, a u kolone 8., 9. i 10. podaci o upotrebi odnosno utrošku reprodukcijiskog materijala;
3. u kolonama 11., 12. i 13. iskazuje se stanje reprodukcijiskog materijala na zalih;
4. u kolonu 14. unosi se datum otuđenja opreme.

Promjena u knjizi nabavke i upotrebe reprodukcijiskog materijala i opreme knjiži se najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka promjene. Porezni obveznik koji svakodnevno upotrebljava reprodukcijiski materijal može obavljati knjiženje i na osnovu specifikacije o sedmičnoj upotrebi reprodukcijiskog materijala.

7. Knjiga nabavke, utroška i stanja alkoholnih i bezalkoholnih pića, mineralne vode i soda -vode (Obrazac KNUP)

Član 41.

U knjigu nabavke, utroška i stanja alkoholnih i bezalkoholnih pića, mineralne vode i soda-vode (u daljem tekstu: knjiga nabavke i utroška pića) porezni obveznici iz člana 2. stav 4. Zakona koji prodaju alkoholna i bezalkoholna pića, upisuju sve nabavljene i prodane količine pića, te one količine pića koje su sami proizveli ili potrošili.

U knjigu nabavke i utroška pića posebno se upisuje nabavka, utrošak - prodaja i stanje pića.

Nabavka pića upisuje se na ovaj način:

1. u kolonu 1. upisuje se redni broj svake pojedinačne nabavke pića, redom kako je piće nabavljeno;
2. u kolonu 2. upisuje se datum knjiženja;
3. u kolonu 3. upisuje se broj dokumenta (isprave) na osnovu kojeg je provedeno upisivanje;
4. u kolonu 4. upisuje se opis knjiženja, tako da se može utvrditi od koga je i kada piće nabavljeno;
5. u kolonu 5. upisuje se veza (redni broj) s upisom u Knjigu prihoda i rashoda za nabavnu vrijednost, a u Knjigu prometa za ugovornost za prodajnu vrijednost alkoholnih i bezalkoholnih pića;
6. u kolone 6. do 15. upisuje se nabavljena i utrošena (prodana) količina pića u litrima i to po vrstama pića. Ako pojedine vrste pića nabavljene u posudama sadrže manje od jedne litre (pivo, bezalkoholna pića i sl.) tada se u Knjigu nabavke i utroška pića upisuje nabavljena količina preračunata u litre;
7. u kolonu 16. upisuje se nabavna, a u kolonu 17. prodajna vrijednost pića.

Upisivanje u knjigu nabavke, utroška i stanja pića obavlja se svakodnevno, a najkasnije od početka radnog vremena u sljedećem danu.

Knjiga nabavke, utroška i stanja pića vodi se po prodajnim mjestima.

Član 42.

Knjige iz čl. 36, 37, 38, 39, 40. i 41. ovoga pravilnika zaključuju se sa stanjem na dan 31. decembra najkasnije do 15. januara tekuće godine.

Knjige se čuvaju najmanje pet godina nakon proteka poslovne godine na koju se odnose, a dokumentacija na osnovu koje se knjižilo, najmanje tri godine.

Zaključene knjige potpisuje lice koje ih je vodilo, a ovjerava porezni obveznik svojim potpisom i pečatom.

8. Posebna knjiga o utrošku alkohola (etanola) nabavljenog bez plaćanja poreza na promet.

Član 43.

Posebnu knjigu o utrošku alkohola (etanola) nabavljenog bez plaćanja poreza na promet koju vode kupci u skladu sa članom 34. stav 3. Zakona sadrži:

Podatke o nabavci alkohola:

1. Poziv na broj, datum i naziv računa (faktura dobavljača i slično);
2. Firmu, odnosno naziv i sjedište dobavljača;
3. Broj i datum prijemnice;
4. Broj i datum pismene izjave na osnovu koje je određen porezni tretman;
5. Količinu alkohola (etanola) izraženu u hektolitarskim stepenima;
6. Cijenu po hektolitarskom stepenu alkohola (etanola) - bez akcize i poreza na promet i sa akcizom i porezom na promet;
7. Vrijednost nabavljene količine alkohola (etanola).

Podatke o utrošku alkohola (etanola) za proizvodnju i to:

1. Trebovanje - broj i datum, firmu, odnosno naziv korisnika;
2. Količinu alkohola (etanola) izraženu u hektolitarskim stepenima;
3. Oznaka svrhe za koju je alkohol (etanol) upotrijebljen;

Podatke o utrošku (izlazu) alkohola (etanola) za prodaju i to:

1. Faktura - broj i datum;
2. Broj i datum pismene izjave kupca;
3. Firmu, odnosno naziv i sjedište kupca;
4. Količinu alkohola (etanola) izraženu u hektolitarskim stepenima;

5. Cijenu po hektolitarskom stepenu alkohola (etanola) - bez akcize i poreza na promet i sa akcizom i porezom na promet;
6. Vrijednost prodatih količina.

9. Knjiga datih izjava.

Član 44.

Kupac vodi knjigu datih izjava na obrascu KDI, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio i u kojoj hronološki registruje svaku izjavu za nabavku proizvoda za svrhe iz člana 5. Zakona.

Unošenje podataka u knjigu datih izjava obavlja se na slijedeći način:

1. U zaglavlje se unosi dobijeni registarski broj i datum kada je izdat od nadležnog poreskog organa na osnovi prijave kupca o namjeri obavljanja nabavke proizvoda kao reprodukcijskog materijala;
2. U kolonu 1. unosi se redni broj, a u kolonu 2. datum izjave, koji se upisuje u pismenu izjavu koju kupac daje prodavcu;
3. U kolonu 3. unosi se svrha nabavke (nabavka - uvoz proizvoda radi daljnje prodaje, odnosno nabavka - uvoz reprodukcionog materijala);
4. U kolonu 4. unosi se firma, odnosno naziv, sjedište i adresa dobavljača.

Ako kupac ima organizovanu nabavku proizvoda u više poslovnih jedinica, obezbjeđuje vođenje knjige datih izjava za svaku poslovnu jedinicu.

VI - EVIDENTIRANJE PROMETA PREKO REGISTAR-BLAGAJNE I IZDAVANJE RAČUNA

Član 45.

Porezni obveznik obavezan je za prodate proizvode odnosno obavljene usluge kupcu izdati račun o vrsti, količini i cijeni prodatih proizvoda i obavljenih usluga ili odgovarajući isječek vrpce.

Kupac je obavezan račun ili isječek vrpce sačuvati nakon izlaska iz radnje ili drugog poslovnog objekta.

Porezni obveznik mora na vidnom mjestu na ulazu u radnju, odnosno poslovni objekat i na svakom naplatnom mjestu (blagajni) istaknuti obavijest o obavezi izdavanja i čuvanja računa, odnosno isječka vrpce.

Izuzetno od odredbi st. 1., 2. i 3. ovog člana ova obaveza ne odnosi se na prodaju u radnji odnosno poslovnim objektu poreznog obveznika koji pretežni dio prometa ostvaruje prodajom štampe, duhanskih prerađevina, lutrije, sportske prognoze, lota i sl., pri prodaji u poštama, te pri prodaji na tržnicama i drugim slobodnim prostorima, ako porezni obveznik ne mora voditi trgovačku knjigu.

Obrazac obavijesti - veličine 98 x 140 mm i 140 x 195 mm propisan je ovim pravilnikom i njegov je sastavni dio.

Član 46.

Porezni obveznik koji promet proizvoda i usluga naplaćuje u gotovom novcu obavezan je promet evidentirati preko registar-blagajne.

Od obaveze evidentiranja prometa preko registar-blagajne izuzimaju se obveznici koji pretežni dio prometa ostvaruju prodajom štampe, duhanskih prerađevina, lutrije, sportske prognoze, lota i sl., pri prodaji u poštama, te pri prodaji na tržnicama i drugim slobodnim prostorima, ako porezni obveznik ne mora voditi trgovačku knjigu.

Prigodna prodaja na sajmovima (sajmovi za praznike vjerske i državne) smatraju se prodajom na slobodnim prostorima. Porezni obveznik dužan je izdati isječek vrpce svakom kupcu proizvoda, odnosno korisniku usluge.

Izuzetno, porezni obveznici-fizička lica iz člana 2. stav 4. Zakona kojim je zbog posebnosti u obavljanju djelatnosti otežano evidentirati promet putem registar-blagajne kao i oni koji svoje proizvode ili usluge naplaćuju na terenu (izvan sjedišta radnje), za naplatu u gotovom novcu mogu izdavati račune - paragon blokove. Ovi računi pišu se u dva primjerka od kojih jedan ostaje u bloku, a drugi se izdaje stranci.

Član 47.

Porezni obveznik mora u registar-blagajni i na isječku vrpce evidentirati:

1. naziv poreznog obveznika koji prodaje proizvode ili obavlja usluge;
2. identifikacioni broj;
3. broj računa - isječka vrpce;
4. datum, mjesto i vrijeme prodaje proizvoda odnosno obavljanja usluge;
5. jediničnu cijenu prodatog proizvoda ili usluge i količinu prodatih proizvoda, odnosno obavljene usluge;
6. stopu poreza prema vrsti prodatog proizvoda, odnosno obavljene usluge;
7. iznos poreza prema prodatom proizvodu i obavljenoj usluzi;
8. ukupno naplaćeni iznos i ukupno naplaćeni porez na promet po poreznim stopama;
9. iznos računa umanjen za popust ako je posebno iskazan.

Porezni obveznik je obavezan evidentirati zaduženje prodajnog mjesta po poreznoj stopi.

Porezni obveznik mora dnevno zaključiti evidentirani promet i porez prema poreznoj stopi za prodane proizvode, odnosno obavljene usluge i sastaviti rekapitulaciju poreza po računima.

Rekapitulacija računa (vrpce) iz registar-blagajne služi kao dokumentacija za utvrđivanje ostvarenog prometa poreznog obveznika i na odgovarajući se način iskazuje u poreznim evidencijama.

VII - OBRAČUNAVANJE I PLAĆANJE POREZA NA PROMET PROIZVODA I USLUGA

Član 48.

Porezni obveznik plaća porez na promet u roku od pet dana po isteku sedmice na vrijednost prodatih proizvoda, osim akciznih, i izvršenih usluga tokom sedmice.

Član 49.

Porezni obveznik može prenijeti poslove evidentiranja i obračuna poreza na promet na drugo pravno ili fizičko lice. U tom slučaju porez se plaća sa žiro-računa poreznog obveznika i porezni obveznik je odgovoran za ispravno obračunavanje i plaćanje poreza na promet proizvoda i usluga.

Porezni obveznik - pravno lice koje posluje preko svojih poslovnih jedinica može ovlastiti te poslovne jedinice da utvrđuju i plaćaju porez na promet preko računa dijela pravnog lica uz uvjet da takvi dijelovi raspoložu podacima o poreznim osnovicama po poreznim stopama i podacima na osnovu kojih se taj porez privremeno i konačno obračunava i da je porezni obveznik za plaćanje poreza na promet otvorio akreditiv kod nadležne organizacije za platni promet.

Porez na promet motornih vozila ili plovnih objekata koji podliježu obavezi godišnje registracije i upotrebljivanih motornih vozila ili plovnih objekata koji podliježu obavezi godišnje registracije, obračunava nadležna porezna uprava prema mjestu prebivališta kupca.

Član 50.

Porezni obveznik konačno obračunava porez za proteklu godinu na osnovu podataka o vrijednosti prodatih proizvoda i vrijednosti obavljenih usluga sa stanjem na dan 31. decembra godine za koju se obračun sastavlja.

Konačni obračun poreza na promet podnosi se na obrascu PP-MI-1 kao kumulativ za period od 01. januara do 31. decembra izvještajne godine nadležnoj organizacionoj jedinici entitetske Porezne uprave i Poreznoj upravi Brčko Distrikta prema sjedištu poreznog obveznika do 28. februara tekuće godine za proteklu godinu.

Porezni obveznik koji porez plaća preko dijela pravnog lica odnosno preko akreditiva podnosi konačni obračun poreza nadležnoj organizacionoj jedinici entitetske Porezne uprave i Poreznoj upravi Brčko Distrikta prema sjedištu pravnog lica.

Porezni obveznik koji porez na promet plaća preko svojih jedinica (dijelova) sastavlja i zbirni konačni obračun poreza na promet za pravno lice kao cjelinu.

Član 51.

Porezni obveznik pri konačnom obračunu poreza na promet proizvoda u prometu na malo postupa na slijedeći način:

1. utvrđuje ukupno zaduženje tako što iznosu zaliha proizvoda sa stanjem na dan 01. januara u godini za koju se utvrđuje konačni godišnji obračun poreza dodaje iznos svih nabavki proizvoda od 01. januara do 31. decembra te godine, raspoređenih po poreznim stopama i tome dodaju vrijednost viška proizvoda utvrđenih popisom na dan 31. decembra iste godine raspoređujući ga po poreznim stopama prema učešću u ukupnom zaduženju.
2. od ukupnog zaduženja utvrđenog na način iz tačke 1. ovog stava odbija se:
 - 2.1. vrijednost rashoda (kala, rastura, loma, kvara) dozvoljenog općim aktom poreznog obveznika ili aktom ovlaštenog strukovnog udruženja u Federaciji, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu raspoređenog po poreznim stopama prema učešću u ukupnom zaduženju;
 - 2.2. vrijednost manjka za koji je porezni obveznik konačno platio porez na promet proizvoda prema odredbama člana 4. ovog pravilnika;
 - 2.3. vrijednost zaliha proizvoda utvrđenih popisom sa stanjem na dan 31. decembra godine za koju se obavlja obračun, raspoređenih po poreznim stopama;
 - 2.4. utvrđuje iznos poreza na promet primjenom preračunatih stopa na razliku iznosa iz tač. 1. i 2. ovog člana.

Preračunata stopa poreza na promet utvrđuje se na slijedeći način:

$$100 \times \frac{\text{propisana}}{\text{stopa}} = \% \\ 100 + \frac{\text{propisana}}{\text{stopa}}$$

VIII - PLAĆANJE POREZA NA PROMET PROIZVODA I USLUGA

1. Plaćanje poreza na promet pri prometu proizvoda po stopi od 10%.

Član 52.

Prirodnim sokovima smatraju se sokovi od voća i povrća bez dodatka konzervansa, šećera, CO₂ i drugih vještačkih dodataka.

Školskim pisaćim i crtaćim priborom iz člana 12. stav 1. tačka 14. Zakona, smatraju se: obične olovke, vodene bojice, pera, držala, gumice za brisanje, školski kompleti za pisanje i crtanje, pastele u drvu i kompleti u setovima za likovno vaspitanje, kompleti školskih mjerila za razrednu i predmetnu nastavu, školski šestari i kompleti pribora za predmetnu nastavu i prometnog vaspitanja (štopko i dr.), đačke torbice i naprtnjače, tehnička slova i brojevi, specijalne olovke za likovno vaspitanje, uljane i praškaste pastele, školski kistovi, tinte i tuševi, plastelin, tempere, uljane boje, školske bilježnice, vježbanke, notne bilježnice, blokovi za crtanje i likovno vaspitanje, te drugi slični proizvodi za predmetnu i razrednu nastavu u školama i drugim obrazovno- vaspitnim ustanovama.

Pogrebnom opremom u smislu člana 12. stav 1. tačka 9. smatra se:

1. tabut, nasloni, kovčeg i uložak za pokop i transport (drveni, limeni, plastični i sl.);
2. pogrebni simboli (križ, piramida i sl.);
3. urna i kutija za pokop i transport (kartonska, drvena, metalna, plastična, od betona i sl.);
4. čefini, bašluci, pokrov, plahta, madrac, jastuk i tapecirung za pogrebni kovčeg te obuća za mrtvacu;
5. pogrebne vreće (plastične, tekstilne i sl.);
6. plastična i metalna slova za nadgrobne spomenike, spomen obilježja i simboli;
7. nišan, spomenik, opseg, oblađač opsega i poklopna ploča (od kamena, betona, granita, mramora i sl.), nadgrobne vaze, fenjeri za kandila i svijeće (od kamena, betona, granita, mramora i sl.).

Ekološki prihvatljivom ambalažom za krajnju potrošnju u trgovini i ugostiteljstvu, smatra se ambalaža navedena u članu 16. ovog pravilnika.

Proizvodima za građevinarstvo iz člana 12. stav 1. tačka 12. Zakona smatraju se materijali koji se troše, nanose ili trajno ugrađuju pri izgradnji, održavanju i popravci građevinskih objekata, i to:

- materijal za visokogradnju i niskogradnju: cement, kamen, pijesak, asfalt, asfaltbeton, bitošljunak, šljunak, kreč, gips, kit, azbest, kulir ploče, čelične i druge metalne konstrukcije, betonsko željezo (glatko, rebrasto), žice svih vrsta, armaturne mreže, beton, limovi (pocinčani, bakarni, aluminijski, ter-limovi i sl.), opeka, blokovi od betona i plinobetona, "fert" stup (ispuna i gredice), crijep i drugi materijali za pokrivanje krovova, drvena građa, građevinska stolarija od raznih materijala sa kvakama, baglamama i bravama (vrata, prozori, kapci i sl.), ekseri i vijci svih vrsta i veličina, klamfe, termoizolacijski i hidroizolacijski materijali (staklena vuna, pluto, bitumen, stiropor i sintetički proizvodi od betona), keramičarski proizvodi za oblaganje zidova i podova, parketarski proizvodi i drugi materijali za podove (linoleum, vinas ploče, itison i sl.), instalaterski materijali sa svim uređajima koji se trajno ugrađuju u instalacije za vodovod, kanalizaciju, plinske instalacije i instalacije centralnog grijanja (betonske, keramičke, metalne i plastične cijevi, ventili, koljena, T komadi, matice, prigušnice, sifoni, šahtovi i sl.), proizvodi koji se ugrađuju u instalacije (bojleri, kade, tuš kabine, umivaonici, slavine, tuš baterije, pribor za kupatila, vodokotlići, WC šolje, bidei, ventilatori, vodomjeri, plinski setovi, strujomjeri, radijatori i sl.), elektroinstalacijski materijal (kablovi, utičnice, osigurači i sl.), telefonske instalacije (osim telefonskih aparata), boje i lakovi za molerske radove, ljepila, razređivači, drvena rezana građa (daske, gredice, letve, lamperija i dr.), drvene ploče svih vrsta (šperploče, lesanit ploče, panel ploče, iverice, rigipsploče, oplemenjene ploče i dr.).

- materijal za: elektroinstalacije i PTT instalacije u zgradama, električna grijanja, uređaje za klimatizaciju, protupožarne alarme, postavljanje antena, liftove i pokretne stepenice, gromobrani, instalacije za vodu, gas, grijanje, ventilaciju i hlađenje, za rasvjetu i signalne sisteme na cestama, željeznici, aerodromima, pristaništima i lukama;
- materijal za završne radove u građevinarstvu kao što su: fasaderski i štukturni radovi, ugradnja stolarije, postavljanje žaluzina, postavljanje zidnih obloga (lamperija, tapete), pomične pregrade, plafoni, postavljanje parketa i drugih drvenih podnih obloga, keramičkih, betonskih ili kamenih pločica (podnih i zidnih), molerski i staklarski radovi, unutrašnje i vanjsko bojenje zgrada i dr.

3. Plaćanje poreza na promet pri prometu usluga

Član 53.

Porez na promet usluga plaća se na sve usluge osim na one za koje je propisano oslobođenje prema članu 20. Zakona.

Član 54.

Ne smatra se da porez na promet nije plaćen u propisanom roku, ako je uplaćen u korist depozitnog računa javnih prihoda kojem pripada kao javni prihod.

IX - POPIS ZALIHIA PROIZVODA TOKOM GODINE ZBOG PROMJENE, UVOĐENJA ILI UKIDANJA POREZNIH STOPA

Član 55.

Obveznik poreza na promet, koji obavlja promet proizvoda po prodajnim cijenama s uračunatim porezom na promet proizvoda, dužan je osigurati podatke i o prodajnim cijenama bez poreza na promet. Ako se taj porez poveća, smanjuje ili ukida, dužan je na dan stupanja na snagu, odnosno na dan početka primjene propisa kojim se povećava, smanjuje ili ukida porez na promet proizvoda, obaviti popis proizvoda na zalihama.

Porezni obveznik iz stava 1. ovog člana utvrđuje razliku između uračunatog poreza na promet proizvoda na zalihama po dotadašnjim poreznim stopama i poreza na promet po novim poreznim stopama odnosno ukinutog poreza na promet proizvoda i tako utvrđenu razliku knjiži u korist ili na teret odgovarajućeg računa obračunatog poreza na promet proizvoda, ovisno o tome je li ta razlika pozitivna ili negativna. Porezni obveznik koji ažurno i uredno vodi materijalno (robno) knjigovodstvo po prodajnim objektima i koji tokom godine, na osnovu tog knjigovodstva, neprekidno i svakodnevno utvrđuje popis proizvoda po količini može umjesto tim popisom utvrđivati zalihe proizvoda na osnovu stanja iz materijalnog (robnog) knjigovodstva.

Na proizvođačko ili trgovačko preduzeće koje proizvode na zalihama ne vodi po cijenama s uračunatim porezom na promet proizvoda ne primjenjuju se odredbe ovog člana.

O obavljenom popisu zaliha sastavlja se komisijski zapisnik kog potpisuju članovi komisije i odgovorno lice poreznog obveznika.

X - POVRAT POREZA NA PROMET

Član 56.

Porezni obveznik od koga je naplaćen porez na promet proizvoda i usluga, a koji ga nije obavezan platiti - ima pravo na povrat naplaćenog poreza, plaćene kamate, troškova prisilne naplate i novčane kazne.

Porezni obveznik podnosi nadležnoj organizacionoj jedinici entitetske Porezne uprave i Poreznoj upravi Brčko Distrikta zahtjev za povrat pogrešno ili više naplaćenog poreza na promet.

Porezni obveznik poreza na promet proizvoda može tražiti povrat pogrešno ili više plaćenog poreza koji nije trebao platiti samo ako je kupac od koga je taj porez naplaćen pismeno zatražio od poreznog obveznika povrat pogrešno ili više naplaćenog poreza na promet. Porezni obveznik, uz zahtjev za povrat što ga podnosi nadležnoj organizacionoj jedinici entitetske Porezne uprave i Poreznoj upravi Brčko Distrikta koja kontrolira obračun i plaćanje poreza takvog poreznog obveznika uz potrebnu dokumentaciju podnosi i zahtjev za povrat pogrešno ili više plaćenog poreza od strane kupca.

Porezni obveznik koji je iz svojih sredstava platio porez na promet proizvoda ili usluga, kamatu, troškove prisilne naplate i novčanu kaznu, koje nije bio dužan platiti, podnosi zahtjev za povrat plaćenog poreza odnosno kamate, troškova prisilne naplate i novčane kazne, nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome sjedištu.

Građanin koji je platio porez na promet proizvoda na motorno vozilo, kamatu, novčanu kaznu i troškove prisilne naplate, a nije bio dužan platiti, podnosi zahtjev za povrat plaćenog poreza, kamate, novčane kazne i troškova prisilne naplate nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema prebivalištu.

Nadležna ispostava Porezne uprave donosi rješenje o povratu više ili pogrešno naplaćenog poreza na promet, plaćene kamate, troškova prisilne naplate i novčanih kazni u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva s urednom dokumentacijom.

Rješenje iz stava 6. ovog člana dostavlja se na izvršenje ovlaštenoj jedinici za obavljanje platnog prometa (OOPP) kod koje se vodi račun za uplatu poreza.

Član 57.

Kupcu - stranom licu, stranom državljaninu (u daljem tekstu: kupac) vraća se plaćeni porez na promet proizvoda ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. da vrijednost kupljenih proizvoda iznosi više od 500,00 KM, osim akcizne robe, zlata i predmeta od zlata;
2. da je porezni obveznik (u daljem tekstu: prodavac) za prodane proizvode izdao popunjeni Obrazac P - zahtjev za povrat poreza (u daljem tekstu: Obrazac P);
3. da je kupac iznio u inozemstvo proizvode kupljene u BiH. Pod iznošenjem proizvoda smatra se i slanje proizvoda poštom ili na drugi odgovarajući način uz uvjet da kupljeni proizvodi prijeđu granicu Bosne i Hercegovine;
4. da su kupljeni proizvodi dati na uvid carinarnici koja nakon uvida i provedenog carinskog postupka ovjerava Obrazac P, upisuje datum prelaska proizvoda preko - granice Bosne i Hercegovine.

Porez na promet proizvoda ne vraća se na kupljene derivate nafte, alkohol, alkoholna pića i bezalkoholna pića, pivo, duhan i duhanske prerađevine, kahvu i prerađevine od kahve, zlato i predmete od zlata.

Član 58.

Na zahtjev kupca prodavac izdaje Obrazac P u dva primjerka od kojih original daje kupcu, a kopiju ulaže u dokumentaciju.

Član 59.

Prodavac u Obrascu P iskazuje tarifni broj u koji je prodati proizvod razvrstan, stopu poreza na promet, ukupno naplaćeni iznos, cijenu proizvoda bez poreza na promet, iznos poreza na promet proizvoda i ukupni iznos poreza na promet koji se vraća podnosiocu zahtjeva. Prodavac naplaćuje od kupca ukupnu cijenu proizvoda s porezom na promet. Porez na promet sadržan u vrijednosti prodatih proizvoda prodavac utvrđuje primjenom preračunate porezne stope na prodajnu vrijednost tih proizvoda.

Prodavac uplaćuje porez na promet proizvoda koji je sadržan u vrijednosti proizvoda zajedno s porezom na promet proizvoda iz ostalog prometa na način i u rokovima iz člana 24. i 25. Zakona.

Prodavac je dužan voditi posebnu evidenciju na Obrascu ERP o izdatim računima odnosno o prodatim proizvodima na način i uz uvjete propisane ovim pravilnikom.

Evidencija o prodatim proizvodima i o izdanim obrascima mora sadržavati ove podatke:

1. broj i datum računa i Obrasca P,
2. vrijednost prodane robe s porezom na promet proizvoda,
3. iznos poreza na promet sadržanog u vrijednosti prodatih proizvoda,
4. cijenu proizvoda bez poreza na promet,
5. porez na promet po stopama,
6. iznos vraćenog poreza na promet.

Evidenciju iz stava 4. ovog člana prodavac sastavlja na osnovu kopija izdatih računa - Obrasca P i upisuje ih na Obrazac ERP.

Član 60.

Kupcu ili podnosiocu zahtjeva vraća se plaćeni porez na promet proizvoda ako je u roku od jedne godine od dana izdavanja Obrasca P dostavio ovjereni original obrasca prodavcu, od kojeg je kupio proizvod. Ovjereni original obrasca predstavlja zahtjev za povrat poreza. Ako se ovjereni original obrasca dostavlja poštom, kupac dostavlja prodavcu broj računa na koji će se vratiti plaćeni porez na promet proizvoda.

Na osnovu ovjerenog originala obrasca prodavac, nakon što provjeri da li udovoljava zahtjev uvjetima za povrat poreza, vratit će plaćeni porez na promet proizvoda podnosiocu zahtjeva.

Plaćeni porez na promet proizvoda vraća se gotovinskom isplatom ili uplatom na račun koji navede kupac. Prodavac je dužan porez na promet vratiti odmah ako je isplata gotovinom, a ako doznačuje na račun kupca, onda u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva. Kupac potpisom na Obrascu potvrđuje primitak iznosa vraćenog poreza na promet u gotovom novcu.

Ovjereni original obrasca s potpisom kupca o prijemu vraćenog poreza na promet ili nalog za prijenos (virman i dr.) služe prodavcu kao dokaz za povrat poreza na promet koji je vraćen kupcu.

Kupac koji želi ostvariti povrat plaćenog poreza na promet proizvoda obavezan je pri izlasku iz zemlje staviti na uvid kupljene proizvode, te dati na ovjeru original Obrasca P, a račune o kupljenim proizvodima na uvid, odnosno dati na uvid Carinskoj službi proizvode koji se carine.

Računi koji se daju na uvid uz zahtjev o povratu plaćenog poreza na promet moraju sadržavati ove podatke:

1. broj računa i datum,
2. naziv proizvoda,
3. naplaćeni iznos - cijena proizvoda s porezom na promet,
4. porez na promet.

Član 61.

Carinarnica je obavezna prije ovjere popunjenog Obrasca P utvrditi:

1. odgovaraju li podaci iz pasoša podacima iz Obrasca P;
2. odgovaraju li proizvodi dani na uvid proizvodima navedenim u Obrascu P;
3. da iznos u Obrascu P nije manji od 500,00 KM;
4. da se kupac proizvodima nije koristio u BiH;
5. da je obrasce ovjerio i potpisao prodavac.

Carinarnica ovjerava Obrazac P potpisom i pečatom, te unosi datum prelaska proizvoda preko carinske crte, odnosno datum carinjenja plovnog objekta koji ostaje na vezu u BiH i proizvodima koji se ugrađuju u taj plovni objekt. Carinarnica odbija zahtjev za ovjeru Obrasca P ako nije udovoljeno propisanim uvjetima, a u odgovarajuću kolonu unosi razlog uskraćivanja zahtjeva za ovjeru.

Član 62.

Pri obračunu i uplati poreza na promet proizvoda u rokovima propisanim u članu 24. i 25. Zakona, prodavac umanjuje obavezu plaćanja poreza za iznos poreza na promet vraćenog kupcu. Uplata poreza na promet za određeni period umanjuje se na osnovu evidencije koju prodavac vodi na obrascu ERP i ovjerenih originala Obrasca P, tako što se utvrđeni iznos poreza na promet u tom periodu umanjuje za iznos vraćenog poreza na promet iz priloženih specifikacija.

Član 63.

Evidenciju ovjerenih originala Obrasca P prodavac sastavlja na Obrascu ERP, te umanjuje utvrđeni iznos poreza na promet za određeni period i dostavlja ih nadležnoj poreznoj upravi uz mjesečni izvještaj o obračunatoj uplati poreza na promet proizvoda i usluga na Obrascu PP-MI-1 u rokovima propisanim u članu 26. Zakona.

Evidencija ovjerenih originala Obrasca P zajedno s tim obrascima, sastavni su dijelovi dokumentacije koja služi za utvrđivanje porezne obaveze prodavca.

Član 64.

Obrazac P i Obrazac ERP sastavni su dijelovi ovog Pravilnika.

XI - OBAVEZA MJESEČNOG IZVJEŠTAVANJA NADLEŽNE ORGANIZACINE JEDINICE ENTITETSKE POREZNE UPRAVE I POREZNE UPRAVE BRČKO DISTRIKTA O OBRAČUNU I UPLATI POREZA NA PROMET PROIZVODA I USLUGA

Član 65.

Porezni obveznik podnosi nadležnoj organizacionoj jedinici entitetske Porezne uprave i Poreznoj upravi Brčko Distrikta prema svome sjedištu mjesečni izvještaj o obračunu i uplati poreza na promet proizvoda i usluga na obrascu PP-MI koji je sastavni dio ovog pravilnika.

U obrascu PP-MI unose se podaci o poreznim osnovicama razvrstani po tarifnim brojevima i istim poreznim stopama.

U kolonu 4. Obrasca PP unosi se podatak o osnovici za obračun poreza na promet proizvoda i usluga za izvještajni mjesec.

Osnovicu za obračun poreza na promet proizvoda i usluga za izvještajni mjesec čini vrijednost prodatih i naplaćenih proizvoda i usluga u izvještajnom mjesecu u skladu sa članom 24. i 25. Zakona.

U kolonu 6. Obrasca PP-MI unosi se podatak o obračunatom porezu na promet proizvoda i usluga koji se dobije množenjem osnovice iz kolone 4. propisanom stopom iz kolone 5. Obrasca PP-MI.

U kolonu 7. Obrasca PP-MI unosi se podatak o uplaćenom porezu za izvještajni mjesec.

Porezni obveznici dužni su uz obrazac PP-MI priložiti ovjerene kopije naloga odnosno uplatnica za uplatu poreza na promet.

Porezni obveznik koji plaća porez na promet proizvoda i usluga preko računa dijela poreznog obveznika ili akreditiva sastavlja Obrazac PP-MI, koji s priloženim ovjerenim nalogima o uplati dostavlja mjesečno nadležnoj organizacionoj jedinici entitetske Porezne uprave i Poreznoj upravi Brčko Distrikta.

Mjesečni izvještaj o uplati poreza na promet proizvoda i usluga na Obrascu PP-MI treba dostaviti nadležnoj organizacionoj jedinici entitetske Porezne uprave i Poreznoj upravi Brčko Distrikta do 15. u mjesecu za prethodni mjesec.

Kada se mjesečne uplate ne poklapaju sa sedmičnim uplatama, potrebno je sedmične naloge za uplatu poreza razdvojiti na dio koji se odnosi na izvještajni mjesec i dio koji se odnosi na slijedeći mjesec.

XI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 66.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku BiH" i primjenjuje se od 1. januara 2005. godine.

OBRAZAC

1

2

3

4

5

6

7

8

9

Broj 01-1-02-6849/04

Na osnovu člana 14. stav 3 Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03 i 52/04) i člana 41. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga ("Službeni glasnik BiH", broj 62/04), Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje, na sjednici održanoj 21. decembra 2004. godine, donio je

PRAVILNIK

O PRIMJENI ZAKONA O POREZU NA PROMET PROIZVODA I USLUGA

I - UVODNA ODREDBA

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuje se primjena poreznih stopa, poreznih oslobođanja, vođenja evidencije o prometu po različitim stopama, odnosno poreznim osnovicama, obračunavanje i plaćanje poreza na promet, obaveza popisa robe za koju se mijenjaju porezne stope, obračunavanje i plaćanje razlike poreza na promet proizvoda pri promjeni stopa, način povrata poreza na promet, te mjesečno i konačno izvještavanje o obračunatom i plaćenom porezu u Bosni i Hercegovini.

II - POREZ NA PROMET PROIZVODA

1. Plaćanje poreza na promet proizvoda za vlastitu potrošnju

Član 2.

Lice koje za vlastitu potrošnju uzme proizvode na koje se plaća porez na promet, što ih je uvezlo ili nabavilo radi daljnje prodaje bez plaćanja poreza na promet proizvoda, obračunava porez na promet u trenutku uzimanja tih proizvoda po propisanim stopama. Smatra se da su proizvodi naplaćeni u trenutku njihovog uzimanja.

Član 3.

Na upotrebljavano motorno vozilo ili plovni objekt koji podliježe obavezi godišnje registracije, a građanin ga daje bez naknade drugom građaninu, plaća se porez na promet po stopi od 10%.

Poreznu osnovicu utvrđuje nadležna organizaciona jedinica entitetske Porezne uprave i Porezna uprava Brčko Distrikta u mjestu prebivališta primaoca.

Poreznu osnovicu pri uvozu upotrebljivanih motornih vozila čini procijenjena vrijednost koju je utvrdila Uprava za indirektno oporezivanje (u daljem tekstu: Uprava), uvećana za carinu i druge uvozne dažbine.

Poreznu osnovicu u prometu upotrebljivanih motornih vozila utvrđuje nadležna porezna uprava prema Katalogu orijentacionih vrijednosti upotrebljivanih motornih vozila.

Izuzetno, od odredbe stava 4. ovog člana, poreznu osnovicu karamboliranih vozila ili vozila koja se ne nalaze u Katalogu može utvrditi ovlaštenu procjenitelj.

2. Plaćanje poreza na promet na vrijednost manjka i rashoda

Član 4.

Porez na promet proizvoda plaća se na manjak proizvoda.

Manjak proizvoda utvrđuje se zapisnikom o popisu.

Manjak proizvoda čini i rashod na osnovu kala, rastura, loma i kvara iznad visine utvrđene općim aktom pravnog lica, odnosno aktom ovlaštenog strukovnog udruženja u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta.

Dopuštenim rashodom na koji se ne plaća porez na promet proizvoda smatra se remitenda vlastitih izdanja.

Utvrđeni manjak i rashod u prodavnici ili drugom poslovnom objektu koji se za proizvode zadužuju po prodajnim cijenama s uračunatim porezom na promet, razvrstava se po poreznim stopama na osnovu koeficijenta učešća utvrđenog manjka, odnosno rashoda u ukupnom zaduženju prodavnice ili drugog poslovnog objekta na slijedeći način:

$$\text{Koeficijent učešća} = \frac{\text{Vrijednost manjka}}{\text{Vrijednost ukupnog zaduženja}}$$

Koeficijent iz stava 5. ovog člana primjenjuje se na vrijednost zaduženja prodavnice, odnosno poslovnog objekta po stopama poreza na promet proizvoda.

Iznos poreza na promet koji je sadržan u vrijednosti manjka po stopama poreza na promet utvrđuje se primjenom preračunatih propisanih poreznih stopa.

Na vrijednost manjka proizvoda nastalog djelovanjem više sile, ne plaća se porez na promet proizvoda.

Višom silom, u smislu ovog pravilnika, smatraju se elementarne nepogode (poplava, požar, potres i dr.), ratna razaranja i provale krađe, a na osnovu zapisnika nadležnog organa.

Porez na promet proizvoda sadržan u vrijednosti manjka koji je nastao djelovanjem više sile obračunava se na osnovu podataka o ukupnom zaduženju prodavnice, odnosno drugog poslovnog objekta (preneseno stanje iz prošle godine i zaduženja tokom godine) i podataka o prodaji proizvoda od dana nastanka štete, kojim se utvrđuje vrijednost proizvoda koji su trebali biti na zalihama prije nastanka štete. Poređenjem ovako utvrđene vrijednosti proizvoda koji su trebali biti na zalihama i vrijednosti zaliha utvrđenim popisom na dan nastanka štete dobiva se iznos manjka u kojem je sadržan i obračunati porez na promet proizvoda.

Učešće štete po pojedinim vrstama proizvoda utvrđuje se na osnovu učešća pojedinih vrsta proizvoda razvrstanih po stopama poreza na promet proizvoda, te proizvoda na koje se ne plaća porez na promet proizvoda u ukupnom zaduženju prije nastanka štete. Utvrđeno učešće primjenjuje se na vrijednost zaduženja po stopama poreza na promet proizvoda i vrijednosti proizvoda na koje se ne plaća porez na promet proizvoda.

Iznos poreza na promet proizvoda koji je sadržan u vrijednosti utvrđene štete po stopama poreza na promet utvrđuje se primjenom preračunatih propisanih poreznih stopa.

Obaveza obračunavanja poreza na promet proizvoda u slučaju iz stava 3. ovog člana, nastaje u trenutku utvrđivanja manjka odnosno rashoda, a to je datum pod kojim je obavljen popis proizvoda.

Obračunati porez na promet proizvoda plaća se u roku iz člana 23. i 24. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga - u daljem tekstu: Zakon.

Obračun poreza na promet proizvoda obavljen po odredbama ovog člana konačan je za svaki nastali manjak, odnosno rashod proizvoda.

3. Komisiona prodaja

Član 5.

Pri komisionoj prodaji proizvoda krajnjem potrošaču koju je obavilo pravno lice u svoje ime, a za račun komitenta (u daljem tekstu: komisionar) plaća se porez na promet proizvoda osim na promet upotrebljivanih stvari iz člana 4. stav 1. tačke 7. Zakona.

Porezni obveznik za promet proizvoda iz stava 1. ovog člana je komisionar koji je prodao proizvode krajnjem potrošaču. Poreznu osnovicu čini krajnja prodajna cijena komisionara s uključenom komisionom provizijom.

Pri komisionoj prodaji proizvoda plaća se porez na promet po odgovarajućim stopama, ovisno o vrsti proizvoda.

Izuzetno, od odredbe stava 2. ovog člana pri komisionoj prodaji korištenih putničkih automobila, ostalih motornih vozila i plovnih objekata koji podliježu obavezi godišnje registracije, a u vlasništvu su građana, drugom građaninu, porezni obveznik je kupac, a porez na promet plaća se po stopi od 10%. Ako su ti proizvodi u vlasništvu pravnog lica, a prodaju se građanima, porezni obveznik je kupac, a porez na promet proizvoda plaća se po stopi od 10%.

4. Prodaja proizvoda s konsignacionog skladišta

Član 6.

Na promet proizvoda s konsignacionog skladišta držalac konsignacionog skladišta obračunava porez na promet proizvoda primjenom propisanih poreznih stopa na prodajnu cijenu proizvoda u kojoj su osim carine, akciza i drugih uvoznih dažbina koje se plaćaju pri uvozu, sadržani i zavisni troškovi i konsignaciona marža.

Držalac konsignacionog skladišta za promet na veliko, odnosno na malo plaća porez na promet po odredbama čl. 23., 24. i 25 Zakona.

5. Prodaja proizvoda javnim nadmetanjem

Član 7.

Na proizvode koji se prodaju krajnjim potrošačima javnim nadmetanjem (licitacija i sl.), osim proizvoda koji podliježu godišnjoj registraciji, porezni obveznik koji ih prodaje obračunava porez na promet proizvoda primjenom propisanih poreznih stopa na prodajnu cijenu postignutu javnim nadmetanjem. Ako je javnim nadmetanjem određeno da se proizvodi prodaju po cijenama u koje je uključen porez na promet proizvoda, porezni obveznik obračunava taj porez primjenom preračunate porezne stope.

6. Uvoz proizvoda za krajnju potrošnju

Član 8.

Uvozom proizvoda koji služe krajnjoj potrošnji smatra se uvoz proizvoda što ih potrošač uvozi neposredno za vlastite potrebe ili što ih za njegov račun uvoze pravna lica registrirana za obavljanje vanjskotrgovinskog prometa (u daljem tekstu: uvoznik).

Uvozom proizvoda koji služe krajnjoj potrošnji smatra se i privremeni uvoz, prema carinskim propisima.

Na proizvode što ih uvozi krajnji potrošač porez na promet obračunava Uprava po stopama koje važe na dan nastanka obaveze plaćanja carine. Propisane stope Uprava primjenjuje na poreznu osnovicu iz člana 9. stav 1. tačka 3. Zakona i naplaćuje porez na promet od uvoznika istovremeno sa carinom i drugim uvoznim dažbinama.

Za motorna vozila što ih uvoze pravna lica i građani ili se uvoze za njihov račun, Uprava ne obračunava i ne naplaćuje porez na promet proizvoda, o čemu stavlja klauzulu na uvoznju carinsku deklaraciju. Uprava u roku od pet dana od dana carinjenja motornog vozila pismeno o tome izvještava nadležnu organizacionu jedinicu entitetske Porezne uprave i Poreznu upravu Brčko Distrikta prema mjestu sjedišta pravnog lica, odnosno prebivališta građanina s naznakom vrijednosti uvezenog motornog vozila i o iznosu carine i drugih dažbina koje su plaćene pri uvozu.

Lice, odnosno građanin, plaća porez na promet proizvoda na uvezeno motorno vozilo, najkasnije u roku od 15 dana od dana plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina.

Bez dokaza o plaćenom porezu na promet, odnosno bez dokaza o oslobađanju od plaćanja poreza, osim pri privremenom uvozu, ne može se obaviti registracija motornog vozila.

7. Promet proizvoda koji ne služe krajnjoj potrošnji

7.1. Promet proizvoda radi daljnje prodaje

Član 9.

Prometom proizvoda koji ne služe krajnjoj potrošnji smatra se prodaja svih proizvoda licu koje te proizvode nabavlja radi daljnje prodaje, na način i uz uvjete propisane članom 5. Zakona.

Prometom proizvoda koji ne služi krajnjoj potrošnji smatra se i prodaja građevinskog materijala pravnim licima registrovanim za građevinarstvo, radi izgradnje, održavanja i popravki građevinskih objekata na način i pod uvjetima propisanim članom 5. Zakona.

Pored ostalih propisanih podataka, faktura prodavca i pismena porudžbenica i pismena izjava kupca iz člana 5. stav 1. Zakona, obavezno sadrže registarski i porezni broj izdavaoca, a faktura i registarski i porezni broj kupca.

7.2. Promet proizvoda za servisiranje, remont i popravak proizvoda

Član 10.

Remontna preduzeća, radnje i servisi, registrovani za remont, popravak i održavanje proizvoda trajnije upotrebne vrijednosti (motorna vozila, mašine, uređaji i aparati), mogu bez poreza na promet proizvoda, nabavljati rezervne dijelove potrebne za ugradnju u proizvode koji se popravljaju i servisiraju, uz uvjete propisane članom 5. Zakona.

Ako se rezervni dijelovi iz stava 1. ovog člana ugrađuju u proizvode koji se smatraju opremom lica, na vrijednost ugrađenih dijelova ne plaća se porez na promet proizvoda, ako su ispunjeni uvjeti iz člana 5. Zakona.

Ako se rezervni dijelovi iz stava 1. ovog člana ugrađuju u proizvode koji se ne smatraju opremom pravnih lica, na vrijednost ugrađenih dijelova obračunava se i plaća porez na promet proizvoda po odgovarajućim stopama.

Ako se rezervni dijelovi iz stava 1. ovog člana ugrađuju u proizvode u vlasništvu građana, na vrijednost ugrađenih dijelova obračunava se i plaća porez na promet proizvoda po odgovarajućim stopama.

U računu se posebno iskazuje vrijednost rezervnih dijelova za ugradnju, posebno porez na promet proizvoda na rezervne dijelove, posebno naknada za izvršene usluge, te posebno porez na promet usluga.

7.3. Promet proizvoda za preradu i prodaju u ugostiteljstvu

Član 11.

Proizvodima što ih bez plaćanja poreza na promet proizvoda nabavljaju ugostiteljska preduzeća i ugostiteljske radnje iz člana 4. stav 1. tačka 2. Zakona smatraju se prehrambeni i drugi proizvodi koji služe za pripremanje hrane i napitaka (čaja), pomoćni i potrošni materijal i proizvodi nužni u procesu prerade ili prodaje proizvedene hrane, kao što su začini i drugi sastojci koji se dodaju hrani, sredstva za čišćenje (deterdžent, sapun i sl.), te salvete, čačkalice i ostali potrošni materijal.

Potrošnim materijalom iz stava 1. ovog člana ne smatraju se tekuća goriva i alkohol (etanol).

Član 12.

Na promet proizvoda (jela, pića, napitaka i sl.), osim akciznih proizvoda, što ga obavi porezni obveznik registriran za ugostiteljsku djelatnost plaća se porez na promet proizvoda po stopi od 10% i to na osnovicu koju čini prodajna cijena.

Na promet svih proizvoda što ga obave porezni obveznici iz stava 1. ovog člana plaća se i porez na promet usluga, na poreznu osnovicu koju čini vrijednost usluge, koja ne može iznositi manje od 10% od vrijednosti prodatih proizvoda (hrana i napitci), odnosno 20% od vrijednosti prodatih alkoholnih i bezalkoholnih pića i kahve.

Ugostiteljskim preduzećima iz stava 1. ovog člana ne smatraju se dijelovi pravnih lica koji nisu registrovani za obavljanje ugostiteljske djelatnosti s trećim licima (radnički restorani i kantine, kuhinje i kantine u ustanovama predškolskog i školskog obrazovanja, zdravstvenim ustanovama i sl.). Na proizvode što ih nabavljaju ta lica porez na promet obračunava se i naplaćuje prilikom nabavke.

7.4. Promet opreme

Član 13.

Prometom proizvoda na koji se ne plaća porez na promet proizvoda smatra se prodaja opreme pravnom licu u smislu člana 4. stav 2. na način i pod uvjetima koji su propisani članom 5. stav 1. Zakona.

Radi praćenja nabavke i nadzora nad korišćenjem opreme koja je kupljena odnosno nabavljena bez plaćanja poreza na promet proizvoda, u skladu sa članom 4. stav 2. Zakona, kupac pravno lice vodi evidenciju o nabavci i korištenju te opreme po vrsti, količini i vrijednosti, na temelju podataka iz računa o kupovini i drugih isprava (prijemnice, dostavnice, tovarnog lista i slično).

Ako se motorno vozilo iz člana 4. stav 3. Zakona otuđi ili da na upotrebu drugom licu, ili u slučaju prestanka obavljanja djelatnosti, prije isteka roka od tri godine od dana nabavke, naplatit će se porez na promet proizvoda i pripadajuća kamata po propisima koji su vrijedili u vrijeme nabavke.

7.5. Promet proizvoda za reprodukciju

Član 14.

Proizvode koji služe kao reproduksijski materijal mogu bez plaćanja poreza na promet nabavljati lica koja obavljaju registrirane proizvođačke djelatnosti navedene u članu 6. stav 2. Zakona.

Porezni obveznik ima pravo, prilikom obračunavanja poreza na promet proizvoda na akcizne proizvode, obračunati iznos poreza na promet proizvoda umanjiti za iznos koji je prethodno plaćen na ime poreza na promet za akciznu robu koja je korištena kao reprodukcioni materijal.

Član 15.

Za potrošnju u liječenju i njezi bolesnika, lica iz oblasti zdravstva mogu bez plaćanja poreza na promet nabavljati ove proizvode:

1. laboratorijsko suđe i pribor,
2. laboratorijsko staklo,
3. instrumente (sve vrste sitnih instrumenata),
4. sredstva za pranje i održavanje bolničkog rublja,
5. sredstva za pranje i održavanje prostorija u zdravstvenim ustanovama,
6. papir za dijagnostičke postupke (EKG, EEG, EMG, role za ultrazvuk i dr.), laboratorijske reagense, hemikalije, podloge za mikrobiološke analize i sl.),
7. papirnati i plastični hirurški materijal za jednokratnu uporabu (ogrtiči, obrazine, kape, štitnici za obuću, rukavice i sl.),
8. RTG filmove i hemikalije za obradu RTG filmova,
9. filtere (mikrobiološke i papirne),
10. alkohol (etanol).

Član 16.

Ekološki prihvatljivom ambalažom, u smislu člana 7. stava 1. tačka 5. Zakona, smatra se:

1. ambalaža načinjena od recikliranog i drugog papira,
2. ambalaža od ekološki prihvatljivog razgradivog materijala,
3. povratna ambalaža od stakla i metala,
4. ambalaža od drveta,
5. ambalaža bez potisnih plinova freona,
6. ambalaža od otpada materijala (rogoza, komušine, šibe, like i sl.).

Mišljenje o razgradivosti ambalaže iz stava 1. tačke 2. ovog člana treba osigurati od nadležnog ministarstva.

7.6. Promet reprodukcijskog materijala što ga zanatska zadruga upotrebljava u proizvodnji preko svojih zadrugara

Član 17.

Proizvođačka zadruga koja je registrirana za obavljanje proizvodnih radova može za radove što ih obavlja u svoje ime i za svoj račun preko svojih zadrugara (zanatlija udruženih u zadrugu), pod uvjetima iz člana 5. Zakona, nabavljati reprodukcijski materijal bez plaćanja poreza na promet. Zadruga može davati reprodukcijski materijal zadrugarima (ali ne i prodavati ili na drugi način otuđivati) bez obračuna poreza na promet proizvoda, na osnovu pisanih ugovora, uz ove uvjete.

1. da zadruga raspolaže stručnim radnicima za izradu normativa utroška materijala, te za nadzor na radovima i vođenjem radova,
2. da zadrugari vode poslovne knjige,
3. da su zadrugari udruženi, što se dokazuje ugovorom o udruživanju u zadrugu,
4. da se zadrugari koriste dobivenim reprodukcijским materijalom isključivo za proizvodnju prema ugovorima,
5. da se zadrugari koriste dobivenim reprodukcijским materijalom u okviru utvrđenih normativa utroška materijala koji su sastavni dio ugovora,
6. da i zadruga i zadrugari vode u knjigovodstvu odnosno u poslovnim knjigama evidencije o stanju, kretanju i utrošku reprodukcijskog materijala, prema vrsti, količini i vrijednosti,
7. da zadrugari zadruzi fakturišu samo vrijednost rada ili usluge, a ne i vrijednost materijala,
8. da zadruga iz stava 1. ovog člana obavlja stalni nadzor nad korištenjem isporučenog reprodukcijskog materijala, te da najmanje jedanput mjesečno obavi kontrolu i usklađivanje svojih evidencija sa stanjem materijala kod zadruga i njihovim evidencijama o čemu treba sastaviti pisani zapisnik.

Na vrijednost materijala datog u smislu stava 1. ovog člana, za koji se kontrolom utvrdi da nije opravdan isporučenim proizvodima, a ne nalazi se na zalihama zadruge, zadruga će obračunati porez na promet proizvoda i uplatiti ga u roku od pet dana po proteku sedmice u kojem je ta činjenica utvrđena.

7.7. Promet materijala za uslužne djelatnosti

Član 18.

Materijal potreban za obavljanje uslužne djelatnosti iz oblasti zanatstva i ličnih usluga, kao i za ostale uslužne djelatnosti (frizerske, kozmetičarske, fotografske, briačke, usluge pranja i čišćenja stvari i prostora, fotokopiranje i sl.), ne smatra se reprodukcijom materijalom iz člana 7. Zakona, te se ne može nabavljati bez plaćanja poreza na promet, po odgovarajućoj stopi.

7.8. Uvoz opreme i proizvoda radi reprodukcije ili prerade

Član 19.

Lica mogu, uz uvjete iz člana 5. Zakona, uvoziti opremu i reprodukcijom materijal bez plaćanja poreza na promet.

Ako uvoznik uvozi proizvode u svoje ime i za svoj račun, daje izjavu o poreznom oslobođenju, a ako ih uvozi u svoje ime a za tuđi račun, pisanu izjavu o poreznom oslobođenju daje korisnik uvoza. U oba slučaja izjava se podnosi prije carinjenja proizvoda i to carinarnici preko koje se obavlja uvoz.

Na uvoz opreme i reprodukcijom materijala koji nije obavljen na način i pod uvjetima iz člana 5. Zakona, porez na promet plaća se po odgovarajućim stopama. Uprava obračunava i naplaćuje porez zajedno sa carinom i drugim uvoznim davanjima.

7.9. Uvjeti prodaje proizvoda bez plaćanja poreza na promet

Član 20.

Proizvode iz člana 4. stav 1. tačka 1., 2. i 6. Zakona, mogu prodavati bez plaćanja poreza na promet: pravno lice koje se bavi proizvodnjom, ili proizvođačka radnja, pravno lice koje je registrirano za obavljanje prometa na veliko, i preduzeće koje je registrirano za uvoz.

Prodaja prehrambenih proizvoda koje je građanin proizveo u okviru svog domaćinstva i proizvoda koje pravno lice, poduzetnik i građanin u okviru raspolaganja svojom imovinom od slučaja do slučaja prodaju pravnom licu koje te proizvode nabavlja radi daljnje prodaje, prerade ili kao opremu ne potpada pod uvjete iz člana 5. Zakona.

Pod imovinom iz prethodnog stava podrazumijevaju se vlastita imovina građana i stalna sredstva lica.

Član 21.

Pisanu izjavu iz člana 5. stav 1. tačka 2. Zakona, kupac daje na narudžbenici ili kao poseban prilog uz narudžbenicu prije obavljenog prometa, odnosno prije isporuke robe ili izdavanja računa. Ako se pisana izjava daje kao poseban prilog uz narudžbenicu, ona mora sadržavati podatke o vrsti, količini, mjernoj jedinici, cijeni i vrijednosti proizvoda.

Ako se tokom godine po jednom ugovoru, koji obavezno sadrži vrstu i količinu proizvoda, sukcesivno isporučuju proizvodi, kupac može u prvoj narudžbenici ili ugovoru dati pisanu izjavu, a pri kasnijim isporukama prodavac se u računima o prodaji proizvoda može pozvati na broj i datum tog ugovora odnosno narudžbenice u kojoj je data takva pisana izjava. Takva generalna izjava ili ugovor vrijede do isporuke svih količina i vrsta proizvoda navedenih u izjavi ili ugovoru.

Kupac u svakoj poslovnoj godini prilikom prve nabavke proizvoda prodavcu dostavlja ovjerenu kopiju uvjerenja - potvrde o poreznoj registraciji, koja sadrži identifikacioni broj poreznog obveznika, prethodno dodijeljenog od nadležne Porezne uprave.

7.10. Oslobođenja od plaćanja poreza na promet proizvoda

Član 22.

Lijekovima u smislu člana 13. tačka 11. Zakona smatraju se gotovi lijekovi, lijekovite supstance i pomoćna sredstva u liječenju prema propisima kojima se reguliše stavljanje lijekova u promet.

Ispunjenje humanitarnog uvjeta u smislu člana 13. tačka 7. Zakona, kod upotrebe građevinskog materijala od strane humanitarnih organizacija postoji samo u slučaju ako humanitarna organizacija građevinski materijal direktno donira fizičkim licima - građanima za izgradnju i popravak razrušenih kuća i stanova, o čemu je dužna voditi evidenciju po darovanim vrstama i količinama građevinskog materijala i po korisnicima donacije.

Sredstvima naoružanja u smislu člana 13. tačka 9. Zakona smatraju se oružja, oruđa, oprema, uređaji i druga sredstva za armijske snage, policiju i službu bezbjednosti, osim putničkih automobila.

Bebi opremom u smislu člana 13. tačka 14. Zakona smatraju se: sve vrste dječijih pelena i pribora za pelene, dječije benkice, bočice za hranjenje beba, dudice, dječija kozmetika, dječiji toaletni pribor, nosiljke za bebe, jastuci za nošenje beba, dječiji krevetići, dječija kolica, dječije hodalice, dječije sjedalice za automobile i bicikle, stolovi, stolice i klupice za djecu (uključujući i stolove za presvlačenje djece), "dječiji vrtići", dječije kadice za kupanje i sl.

Ortopedskim spravama i pomagalima, te aparatima za poboljšanje sluha i vida u smislu člana 13. tačka 16. Zakona smatraju se:

1. proteza za gornje i donje ekstremitete,
2. zubne proteze i umjetni zubi,
3. aparati za regulaciju karlice,
4. aparati za poboljšanje sluha,
5. bioelektroterapeutske aparati,
6. korzeti, mideri i pojasevi,
7. ortopedske štake i štapovi,
8. ortopedska obuća koja se na osnovu pisanog nalaza ljekara specijaliste izrađuje po mjeri,
9. kožne rukavice za proteze za gornje ekstremitete,
10. ortopedski aparati za noge i ruke i druga slična ortopedska pomagala,
11. invalidska kolica,
12. umjetni bubreg,
13. umjetna pluća i drugi slični uređaji,
14. intragal - spirale,
15. kompletne naočale i stakla za korekciju vida,
16. pomagala za slijepa lica (bijeli štapovi, Brailleovi satovi, mašine i tablice za pisanje Brailleova pisma, Brailleov papir za pisanje knjiga za slijepe i specijalne naočale za slijepe),
17. očne proteze,

18. kontaktne leće,

19. aparati za poboljšanje govora.

Opremom za poljoprivrednu proizvodnju u smislu člana 13. tačka 10. Zakona smatraju se mašine, uređaji i oprema za poljoprivrednu djelatnost, te oruđa i alat za ručnu obradu zemlje i polietilenski proizvodi kao što su posude za berbu, biološko konzerviranje i čuvanje voća i povrća, posude za branje i prikupljanje plodova, posude za namakanje pesticida kod zaštite od bolesti i štetočina, kace (kade) kod berbe plodova, spremnici za plodove i njihove prerađevine, rezervoari za traktorske prskalice.

7.11. Oslobođanje od plaćanja poreza na promet proizvoda po osnovu međunarodnih ugovora

Član 23.

Oslobođanja od plaćanja poreza na promet proizvoda i poreza na promet usluga po osnovu međunarodnih ugovora ostvaruje se po postupku propisanom ovim pravilnikom.

Član 24.

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine isključivo je ovlašteno za tumačenje međunarodnih ugovora, te utvrđivanje da li po istim postoji pravo za oslobođanje od plaćanja poreza na promet proizvoda i poreza na promet usluga.

Član 25.

Prilikom nabavke proizvoda i usluga koji će biti oslobođeni od poreza na promet proizvoda i usluga po osnovu međunarodnih ugovora, koristit će se poseban obrazac za oslobođanje od poreznih obaveza na jednom od službenih jezika u BiH i engleskom jeziku.

Strani investitor distribuirat će poseban obrazac za oslobođanje od poreznih obaveza domaćim ugovaračima - izvođačima radova.

Lice iz stava 2. ovog člana svaki izdati obrazac numerirati će (kontrolni broj) počevši od broja 1. i o izdatim obrascima vodit će posebnu evidenciju.

Član 26.

Obrazac sadrži slijedeće podatke:

- kontrolni broj;
- identifikacioni broj ugovora i član ugovora kojim je propisano porezno oslobođanje;
- ime (naziv) domaćeg ugovarača i porezni i identifikacioni broj;
- naziv i mjesto projekta;
- naziv i adresu prodavca;
- opis proizvoda i usluga, jedinice mjere, količinu i cijenu u KM, ukupan iznos;
- potpis prodavca;
- ovjeru Uprave za indirektno oporezivanje.

Obrazac se popunjava u pet primjeraka, od kojih se:

- original dostavlja prodavcu;
- jedan primjerak ostaje nabavljaču-domaćem ugovaraču- izvođaču projekta;
- jedan primjerak se dostavlja Upravi;
- jedan primjerak se dostavlja nadležnoj Poreznoj upravi;
- jedan primjerak se dostavlja investitoru-pravnom licu iz člana 25. ovog pravilnika.

Član 27.

Prilikom svih nabavki koje su oslobođene poreza po osnovu međunarodnog ugovora koristit će se slijedeće procedure:

Domaći ugovarač-izvođač projekta obratit će se pravnom licu-stranom investitoru iz člana 25. stav 2. ovog pravilnika i dobiti poseban obrazac sa kontrolnim brojem, koji će biti ovjeren od strane pravnog lica.

Domaći ugovarač-izvođač projekta izvršit će nabavku proizvoda po datom obrascu i isti dostaviti Upravi na ovjeru prije isporuke proizvoda i usluga.

Pri isporuci proizvoda i usluga dobavljač-prodavac izdat će račun u skladu sa propisima.

Domaći ugovarač-izvođač projekta uz primjerak posebnog obrasca dužan je priložiti račun i čuvati ga u svom knjigovodstvu.

Član 28.

Uprava vodi posebnu evidenciju o prodaji proizvoda i usluga koji su oslobođeni poreza po osnovu međunarodnog ugovora.

Uprava o iznosu poreznih oslobođanja po osnovu međunarodnih ugovora dužna je obavijestiti nadležnu Poreznu upravu u roku od 30 dana po sklapanju ugovora za oslobođanje od poreznih obaveza.

Član 29.

Poseban obrazac za oslobođanje od plaćanja poreza po osnovu međunarodnih ugovora sastavni je dio ovog pravilnika.

III - POREZ NA PROMET USLUGA

1. Predmet oporezivanja

Član 30.

Porez na promet usluga plaća se na promet svih usluga, osim usluga navedenih u članu 20. Zakona.

2. Nastanak porezne obaveze

Član 31.

Obaveza obračunavanja poreza na promet usluga nastaje u trenutku kad je usluga obavljena.

Smatra se da je promet usluga obavljen u trenutku izdavanja računa o obavljenoj usluzi.

Ako je usluga obavljena bez izdavanja računa, smatra se da je promet usluga obavljen u trenutku knjiženja usluge u prihod ili kad se iz dokumentacije vidi da je usluga obavljena i tada nastaje obaveza obračunavanja poreza na promet usluga.

3. Porezna osnovica

Član 32.

Porez na promet usluga nije sadržan u poreznoj osnovici, pa u slučaju kad je u cijenu usluge uključen porez na promet, primjenjuje se preračunata porezna stopa, a u računu je obavezno navesti klauzulu: " Porez na promet usluga po stopi od 10% uračunat u cijenu usluge".

U poreznu osnovicu kod vanjskotrgovinskih usluga iz člana 16. stava 2. tačka b. Zakona, ne ulaze izdaci učinjeni u ime i za račun korisnika uvoza odnosno izvoza (carina, prijevoz, osiguranje i sl.).

Izdaci koji se odnose na troškove uvoznika odnosno izvoznika, iako su posebno zaračunati, ulaze u poreznu osnovicu.

Član 33.

U slučaju kada usluge obavlja više poreznih obveznika, uključujući i nosioca posla, porezni obveznik iz člana 16. Zakona, je svaki učesnik pojedinačno, za svoj dio usluge.

IV - POREZNE EVIDENCIJE

Član 34.

Radi ispravnog i blagovremenog obračunavanja i plaćanja poreza na promet proizvoda i usluga, porezni obveznici iz čl. 8. i 16. Zakona obavezni su u svome knjigovodstvu osigurati podatke o poreznim osnovicama po tarifnim brojevima i poreznim stopama na osnovu kojih se utvrđuje, obračunava, plaća i usmjerava porez na promet, te izvještava nadležnu organizacionu jedinicu entitetske Porezne uprave i Poreznu upravu Brčko Distrikta o obračunatom i plaćenom porezu na promet.

Porezni obveznici mogu podatke iz stava 1. ovog člana osigurati i u vanknjigovodstvenoj evidenciji koja mora biti usklađena s podacima u knjigovodstvenoj evidenciji.

Porezni obveznik koji prodaje proizvode radi daljnje prodaje, reprodukcije ili prerade, odnosno kao opremu bez obračunavanja poreza na promet, obavezan je o prodatim proizvodima izdati račun, čiju kopiju s priloženom narudžbenicom i izjavom o namjeni proizvoda, u smislu ovog stava, odlaže i čuva kao svoju knjigovodstvenu dokumentaciju.

1. Evidencija nabavljenog reproduksijskog materijala i opreme

Član 35.

Kupac koji nabavlja reproduksijski materijal i opremu bez plaćanja poreza na promet, osigurava u knjigovodstvu odnosno vanknjigovodstvenoj evidenciji podatke o nabavci, kretanju i utrošku materijala odnosno opreme, i to po vrsti, količini i vrijednosti iz računa, i drugih dokumenata o nabavci, dostavi i prijemu.

2. Knjige koje su obavezni voditi porezni obveznici iz člana 2. stav 4. Zakona.

Član 36.

Porezni obveznik iz člana 2. stav 4. Zakona obavezan je voditi knjige:

1. knjigu prometa,
2. knjigu nabavke i upotrebe reproduksijskog materijala i opreme kupljenih bez plaćanja poreza na promet proizvoda.

Porezni obveznik iz člana 2. stav 4. Zakona, koji obavlja trgovačku djelatnost i vodi trgovačke knjige u skladu sa Zakonom o trgovini nije obavezan voditi knjigu prometa iz stava 1. tačke 1. ovog člana.

Porezni obveznik iz člana 2. stav 4. Zakona, koji obavlja ugostiteljsku djelatnost, osim knjiga iz stava 1. ovog člana, obavezan je voditi knjigu nabavke i utroška alkoholnih i bezalkoholnih pića.

Obrasci knjiga iz st. 1. i 3. ovog člana sastavni su dio ovog pravilnika.

Knjige iz st. 1. i 3. ovog člana prethodno ovjerava nadležna ispostava Porezne uprave.

3. Knjige prometa

Član 37.

Porezni obveznik iz člana 2. stav 4. Zakona, koji obavlja ugostiteljsku djelatnost obavezan je voditi knjigu prometa na Obrascu KPU.

Porezni obveznik iz člana 2. stav 4. Zakona, koji obavlja proizvodnu ili uslužnu zanatsku djelatnost ili drugu djelatnost, obavezan je voditi knjigu prometa na Obrascu KP.

4. Vođenje knjige prometa (Obrazac KPU)

Član 38.

Porezni obveznik iz člana 2. stav 4. Zakona, koji obavlja ugostiteljsku djelatnost obavezan je evidentirati ostvareni promet istog, a najkasnije idućeg dana za prethodni dan, i to za ostvareni promet hrane u kolonama 4. i 5. za promet pića u kolonama 7. i 8., te za ostali promet u kolonama 10. i 11.

Zbir iznosa iz kolona 4., 7. i 10. mora odgovarati dnevnom prometu registar-blagajne (blagajni).

U kolonama 6., 9. i 12. porezni obveznik unosi datum uplata po izdatim računima za bezgotovinski promet. Datumom uplate smatra se datum uplate naznačen u dokumentu o prispjeloj uplati uz izvod žiro-računa.

Nakon proteka svake sedmice sabiraju se podaci iz kolona 4., 5., 7., 8., 10., 11. i 13. Obrasca KPU u obliku međuzbira, a u idućem redu ispod međuzbira, iskazuje se i kumulativni promet od 1. januara do kraja dotičnog mjeseca.

5. Vođenje knjige prometa (Obrazac KP)

Član 39.

U knjigu prometa koja se vodi na Obrascu KP, knjiži se ostvareni promet za prodane proizvode, odnosno obavljene usluge svakodnevno, a najkasnije idućeg dana za prethodni dan, i to ovako:

1. u kolonama 4. i 6. iskazuje se prodajna vrijednost s porezom na promet prodatih proizvoda u gotovu, odnosno preko žiro-računa,
2. u kolonama 5. i 7. iskazuje se prodajna vrijednost proizvoda koji su oslobođeni plaćanja poreza na promet (prodaja proizvoda radi daljnje prodaje i sl.) u gotovu, odnosno preko žiro-računa,
3. u kolonama 10. i 12. iskazuje se vrijednost obavljenih usluga sa porezom na promet, naplaćenih u gotovu, odnosno preko žiro-računa,
4. u kolonama 11. i 13. iskazuje se vrijednost obavljenih usluga koje ne podliježu plaćanju poreza na promet, naplaćenih u gotovu, odnosno preko žiro-računa,
5. u kolone 8. i 14. unosi se datum uplate po izdatim računima za ostvareni promet preko žiro-računa. Datumom uplata smatra se datum uplate naznačen u izvodu o prispjeloj uplati,
6. u koloni 18. knjiži se obračunati porez na promet,
7. u koloni 16. unosi se zbirna preračunata stopa poreza na promet, a u kolonu 18.- iznos zbirne preračunate stope iz kolone 17. i zbir kolona 4. i 6. odnosno 10. i 12.

Zbir iznosa iz kolona 4., 5., 10. i 11. mora odgovarati dnevnom prometu registar-blagajne (blagajni).

Nakon proteka svake sedmice, u knjizi prometa sabiraju se podaci iz svih kolona u obliku međuzbira, a isto tako iskazuje se i kumulativni zbir ostvarenog prometa od 01. januara do kraja mjeseca tekuće godine.

6. Knjiga nabavke i upotrebe reprodukcijiskog materijala i opreme (Obrazac KRM)

Član 40.

Porezni obveznik iz člana 2. stav 4. Zakona koji nabavlja reprodukcijiski materijal i opremu, odnosno opremu bez plaćanja poreza na promet proizvoda obavezan je voditi evidenciju o nabavci i upotrebi materijala i opreme u Knjizi nabavke i upotrebe reprodukcijiskog materijala i opreme - Obrazac KRM.

Knjiga nabavke i upotrebe reprodukcijiskog materijala i opreme vodi se za svaku vrstu reprodukcijiskog materijala i opreme, i to ovako:

1. u kolonu 3. unose se podaci o nabavci reprodukcijiskog materijala i opreme (naziv dobavljača, broj i datum računa), podaci o upotrebi reprodukcijiskog materijala (broj internog dokumenta - specifikacije, radnog naloga i sl.). Interni dokument o upotrebi reprodukcijiskog materijala mora sadržavati podatke o količini i vrijednosti utrošenog reprodukcijiskog materijala, te količinu i vrijednost proizvoda u koji je ugrađen reprodukcijiski materijal;
2. u kolone 4., 5., 6. i 7. unose se odgovarajući podaci o nabavci reprodukcijiskog materijala i opreme, a u kolone 8., 9. i 10. podaci o upotrebi odnosno utrošku reprodukcijiskog materijala;
3. u kolonama 11., 12. i 13. iskazuje se stanje reprodukcijiskog materijala na zalih;
4. u kolonu 14. unosi se datum otuđenja opreme.

Promjena u knjizi nabavke i upotrebe reprodukcijiskog materijala i opreme knjiži se najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka promjene. Porezni obveznik koji svakodnevno upotrebljava reprodukcijiski materijal može obavljati knjiženje i na osnovu specifikacije o sedmičnoj upotrebi reprodukcijiskog materijala.

7. Knjiga nabavke, utroška i stanja alkoholnih i bezalkoholnih pića, mineralne vode i soda -vode (Obrazac KNUP)

Član 41.

U knjigu nabavke, utroška i stanja alkoholnih i bezalkoholnih pića, mineralne vode i soda-vode (u daljem tekstu: knjiga nabavke i utroška pića) porezni obveznici iz člana 2. stav 4. Zakona koji prodaju alkoholna i bezalkoholna pića, upisuju sve nabavljene i prodane količine pića, te one količine pića koje su sami proizveli ili potrošili.

U knjigu nabavke i utroška pića posebno se upisuje nabavka, utrošak - prodaja i stanje pića.

Nabavka pića upisuje se na ovaj način:

1. u kolonu 1. upisuje se redni broj svake pojedinačne nabavke pića, redom kako je piće nabavljeno;
2. u kolonu 2. upisuje se datum knjiženja;
3. u kolonu 3. upisuje se broj dokumenta (isprave) na osnovu kojeg je provedeno upisivanje;
4. u kolonu 4. upisuje se opis knjiženja, tako da se može utvrditi od koga je i kada piće nabavljeno;
5. u kolonu 5. upisuje se veza (redni broj) s upisom u Knjigu prihoda i rashoda za nabavnu vrijednost, a u Knjigu prometa za ugovornost za prodajnu vrijednost alkoholnih i bezalkoholnih pića;
6. u kolone 6. do 15. upisuje se nabavljena i utrošena (prodana) količina pića u litrima i to po vrstama pića. Ako pojedine vrste pića nabavljene u posudama sadrže manje od jedne litre (pivo, bezalkoholna pića i sl.) tada se u Knjigu nabavke i utroška pića upisuje nabavljena količina preračunata u litre;
7. u kolonu 16. upisuje se nabavna, a u kolonu 17. prodajna vrijednost pića.

Upisivanje u knjigu nabavke, utroška i stanja pića obavlja se svakodnevno, a najkasnije od početka radnog vremena u sljedećem danu.

Knjiga nabavke, utroška i stanja pića vodi se po prodajnim mjestima.

Član 42.

Knjige iz čl. 36, 37, 38, 39, 40. i 41. ovoga pravilnika zaključuju se sa stanjem na dan 31. decembra najkasnije do 15. januara tekuće godine.

Knjige se čuvaju najmanje pet godina nakon proteka poslovne godine na koju se odnose, a dokumentacija na osnovu koje se knjižilo, najmanje tri godine.

Zaključene knjige potpisuje lice koje ih je vodilo, a ovjerava porezni obveznik svojim potpisom i pečatom.

8. Posebna knjiga o utrošku alkohola (etanola) nabavljenog bez plaćanja poreza na promet.

Član 43.

Posebnu knjigu o utrošku alkohola (etanola) nabavljenog bez plaćanja poreza na promet koju vode kupci u skladu sa članom 34. stav 3. Zakona sadrži:

Podatke o nabavci alkohola:

1. Poziv na broj, datum i naziv računa (faktura dobavljača i slično);
2. Firmu, odnosno naziv i sjedište dobavljača;
3. Broj i datum prijemnice;
4. Broj i datum pismene izjave na osnovu koje je određen porezni tretman;
5. Količinu alkohola (etanola) izraženu u hektolitarskim stepenima;
6. Cijenu po hektolitarskom stepenu alkohola (etanola) - bez akcize i poreza na promet i sa akcizom i porezom na promet;
7. Vrijednost nabavljene količine alkohola (etanola).

Podatke o utrošku alkohola (etanola) za proizvodnju i to:

1. Trebovanje - broj i datum, firmu, odnosno naziv korisnika;
2. Količinu alkohola (etanola) izraženu u hektolitarskim stepenima;
3. Oznaka svrhe za koju je alkohol (etanol) upotrijebljen;

Podatke o utrošku (izlazu) alkohola (etanola) za prodaju i to:

1. Faktura - broj i datum;
2. Broj i datum pismene izjave kupca;
3. Firmu, odnosno naziv i sjedište kupca;
4. Količinu alkohola (etanola) izraženu u hektolitarskim stepenima;

5. Cijenu po hektolitarskom stepenu alkohola (etanola) - bez akcize i poreza na promet i sa akcizom i porezom na promet;
6. Vrijednost prodatih količina.

9. Knjiga datih izjava.

Član 44.

Kupac vodi knjigu datih izjava na obrascu KDI, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio i u kojoj hronološki registruje svaku izjavu za nabavku proizvoda za svrhe iz člana 5. Zakona.

Unošenje podataka u knjigu datih izjava obavlja se na slijedeći način:

1. U zaglavlje se unosi dobijeni registarski broj i datum kada je izdat od nadležnog poreskog organa na osnovi prijave kupca o namjeri obavljanja nabavke proizvoda kao reprodukcijskog materijala;
2. U kolonu 1. unosi se redni broj, a u kolonu 2. datum izjave, koji se upisuje u pismenu izjavu koju kupac daje prodavcu;
3. U kolonu 3. unosi se svrha nabavke (nabavka - uvoz proizvoda radi daljnje prodaje, odnosno nabavka - uvoz reprodukcionog materijala);
4. U kolonu 4. unosi se firma, odnosno naziv, sjedište i adresa dobavljača.

Ako kupac ima organizovanu nabavku proizvoda u više poslovnih jedinica, obezbjeđuje vođenje knjige datih izjava za svaku poslovnu jedinicu.

VI - EVIDENTIRANJE PROMETA PREKO REGISTAR-BLAGAJNE I IZDAVANJE RAČUNA

Član 45.

Porezni obveznik obavezan je za prodate proizvode odnosno obavljene usluge kupcu izdati račun o vrsti, količini i cijeni prodatih proizvoda i obavljenih usluga ili odgovarajući isječek vrpce.

Kupac je obavezan račun ili isječek vrpce sačuvati nakon izlaska iz radnje ili drugog poslovnog objekta.

Porezni obveznik mora na vidnom mjestu na ulazu u radnju, odnosno poslovni objekat i na svakom naplatnom mjestu (blagajni) istaknuti obavijest o obavezi izdavanja i čuvanja računa, odnosno isječka vrpce.

Izuzetno od odredbi st. 1., 2. i 3. ovog člana ova obaveza ne odnosi se na prodaju u radnji odnosno poslovnim objektu poreznog obveznika koji pretežni dio prometa ostvaruje prodajom štampe, duhanskih prerađevina, lutrije, sportske prognoze, lota i sl., pri prodaji u poštama, te pri prodaji na tržnicama i drugim slobodnim prostorima, ako porezni obveznik ne mora voditi trgovačku knjigu.

Obrazac obavijesti - veličine 98 x 140 mm i 140 x 195 mm propisan je ovim pravilnikom i njegov je sastavni dio.

Član 46.

Porezni obveznik koji promet proizvoda i usluga naplaćuje u gotovom novcu obavezan je promet evidentirati preko registar-blagajne.

Od obaveze evidentiranja prometa preko registar-blagajne izuzimaju se obveznici koji pretežni dio prometa ostvaruju prodajom štampe, duhanskih prerađevina, lutrije, sportske prognoze, lota i sl., pri prodaji u poštama, te pri prodaji na tržnicama i drugim slobodnim prostorima, ako porezni obveznik ne mora voditi trgovačku knjigu.

Prigodna prodaja na sajmovima (sajmovi za praznike vjerske i državne) smatraju se prodajom na slobodnim prostorima. Porezni obveznik dužan je izdati isječek vrpce svakom kupcu proizvoda, odnosno korisniku usluge.

Izuzetno, porezni obveznici-fizička lica iz člana 2. stav 4. Zakona kojim je zbog posebnosti u obavljanju djelatnosti otežano evidentirati promet putem registar-blagajne kao i oni koji svoje proizvode ili usluge naplaćuju na terenu (izvan sjedišta radnje), za naplatu u gotovom novcu mogu izdavati račune - paragon blokove. Ovi računi pišu se u dva primjerka od kojih jedan ostaje u bloku, a drugi se izdaje stranci.

Član 47.

Porezni obveznik mora u registar-blagajni i na isječku vrpce evidentirati:

1. naziv poreznog obveznika koji prodaje proizvode ili obavlja usluge;
2. identifikacioni broj;
3. broj računa - isječka vrpce;
4. datum, mjesto i vrijeme prodaje proizvoda odnosno obavljanja usluge;
5. jediničnu cijenu prodatog proizvoda ili usluge i količinu prodatih proizvoda, odnosno obavljene usluge;
6. stopu poreza prema vrsti prodatog proizvoda, odnosno obavljene usluge;
7. iznos poreza prema prodatom proizvodu i obavljenoj usluzi;
8. ukupno naplaćeni iznos i ukupno naplaćeni porez na promet po poreznim stopama;
9. iznos računa umanjen za popust ako je posebno iskazan.

Porezni obveznik je obavezan evidentirati zaduženje prodajnog mjesta po poreznoj stopi.

Porezni obveznik mora dnevno zaključiti evidentirani promet i porez prema poreznoj stopi za prodane proizvode, odnosno obavljene usluge i sastaviti rekapitulaciju poreza po računima.

Rekapitulacija računa (vrpce) iz registar-blagajne služi kao dokumentacija za utvrđivanje ostvarenog prometa poreznog obveznika i na odgovarajući se način iskazuje u poreznim evidencijama.

VII - OBRAČUNAVANJE I PLAĆANJE POREZA NA PROMET PROIZVODA I USLUGA

Član 48.

Porezni obveznik plaća porez na promet u roku od pet dana po isteku sedmice na vrijednost prodatih proizvoda, osim akciznih, i izvršenih usluga tokom sedmice.

Član 49.

Porezni obveznik može prenijeti poslove evidentiranja i obračuna poreza na promet na drugo pravno ili fizičko lice. U tom slučaju porez se plaća sa žiro-računa poreznog obveznika i porezni obveznik je odgovoran za ispravno obračunavanje i plaćanje poreza na promet proizvoda i usluga.

Porezni obveznik - pravno lice koje posluje preko svojih poslovnih jedinica može ovlastiti te poslovne jedinice da utvrđuju i plaćaju porez na promet preko računa dijela pravnog lica uz uvjet da takvi dijelovi raspoložu podacima o poreznim osnovicama po poreznim stopama i podacima na osnovu kojih se taj porez privremeno i konačno obračunava i da je porezni obveznik za plaćanje poreza na promet otvorio akreditiv kod nadležne organizacije za platni promet.

Porez na promet motornih vozila ili plovnih objekata koji podliježu obavezi godišnje registracije i upotrebljivanih motornih vozila ili plovnih objekata koji podliježu obavezi godišnje registracije, obračunava nadležna porezna uprava prema mjestu prebivališta kupca.

Član 50.

Porezni obveznik konačno obračunava porez za proteklu godinu na osnovu podataka o vrijednosti prodatih proizvoda i vrijednosti obavljenih usluga sa stanjem na dan 31. decembra godine za koju se obračun sastavlja.

Konačni obračun poreza na promet podnosi se na obrascu PP-MI-1 kao kumulativ za period od 01. januara do 31. decembra izvještajne godine nadležnoj organizacionoj jedinici entitetske Porezne uprave i Poreznoj upravi Brčko Distrikta prema sjedištu poreznog obveznika do 28. februara tekuće godine za proteklu godinu.

Porezni obveznik koji porez plaća preko dijela pravnog lica odnosno preko akreditiva podnosi konačni obračun poreza nadležnoj organizacionoj jedinici entitetske Porezne uprave i Poreznoj upravi Brčko Distrikta prema sjedištu pravnog lica.

Porezni obveznik koji porez na promet plaća preko svojih jedinica (dijelova) sastavlja i zbirni konačni obračun poreza na promet za pravno lice kao cjelinu.

Član 51.

Porezni obveznik pri konačnom obračunu poreza na promet proizvoda u prometu na malo postupa na slijedeći način:

1. utvrđuje ukupno zaduženje tako što iznosu zaliha proizvoda sa stanjem na dan 01. januara u godini za koju se utvrđuje konačni godišnji obračun poreza dodaje iznos svih nabavki proizvoda od 01. januara do 31. decembra te godine, raspoređenih po poreznim stopama i tome dodaju vrijednost viška proizvoda utvrđenih popisom na dan 31. decembra iste godine raspoređujući ga po poreznim stopama prema učešću u ukupnom zaduženju.
2. od ukupnog zaduženja utvrđenog na način iz tačke 1. ovog stava odbija se:
 - 2.1. vrijednost rashoda (kala, rastura, loma, kvara) dozvoljenog općim aktom poreznog obveznika ili aktom ovlaštenog strukovnog udruženja u Federaciji, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu raspoređenog po poreznim stopama prema učešću u ukupnom zaduženju;
 - 2.2. vrijednost manjka za koji je porezni obveznik konačno platio porez na promet proizvoda prema odredbama člana 4. ovog pravilnika;
 - 2.3. vrijednost zaliha proizvoda utvrđenih popisom sa stanjem na dan 31. decembra godine za koju se obavlja obračun, raspoređenih po poreznim stopama;
 - 2.4. utvrđuje iznos poreza na promet primjenom preračunatih stopa na razliku iznosa iz tač. 1. i 2. ovog člana.

Preračunata stopa poreza na promet utvrđuje se na slijedeći način:

$$\frac{100 \times \text{propisana}}{\text{stopa}} = \% \\ 100 + \text{propisana} \\ \text{stopa}$$

VIII - PLAĆANJE POREZA NA PROMET PROIZVODA I USLUGA

1. Plaćanje poreza na promet pri prometu proizvoda po stopi od 10%.

Član 52.

Prirodnim sokovima smatraju se sokovi od voća i povrća bez dodatka konzervansa, šećera, CO₂ i drugih vještačkih dodataka.

Školskim pisaćim i crtaćim priborom iz člana 12. stav 1. tačka 14. Zakona, smatraju se: obične olovke, vodene bojice, pera, držala, gumice za brisanje, školski kompleti za pisanje i crtanje, pastele u drvu i kompleti u setovima za likovno vaspitanje, kompleti školskih mjerila za razrednu i predmetnu nastavu, školski šestari i kompleti pribora za predmetnu nastavu i prometnog vaspitanja (štopko i dr.), đačke torbice i naprtnjače, tehnička slova i brojevi, specijalne olovke za likovno vaspitanje, uljane i praškaste pastele, školski kistovi, tinte i tuševi, plastelin, tempere, uljane boje, školske bilježnice, vježbanke, notne bilježnice, blokovi za crtanje i likovno vaspitanje, te drugi slični proizvodi za predmetnu i razrednu nastavu u školama i drugim obrazovno- vaspitnim ustanovama.

Pogrebnom opremom u smislu člana 12. stav 1. tačka 9. smatra se:

1. tabut, nasloni, kovčeg i uložak za pokop i transport (drveni, limeni, plastični i sl.);
2. pogrebni simboli (križ, piramida i sl.);
3. urna i kutija za pokop i transport (kartonska, drvena, metalna, plastična, od betona i sl.);
4. čefini, bašluci, pokrov, plahta, madrac, jastuk i tapecirung za pogrebni kovčeg te obuća za mrtvacu;
5. pogrebne vreće (plastične, tekstilne i sl.);
6. plastična i metalna slova za nadgrobne spomenike, spomen obilježja i simboli;
7. nišan, spomenik, opseg, oblađač opsega i poklopna ploča (od kamena, betona, granita, mramora i sl.), nadgrobne vaze, fenjeri za kandila i svijeće (od kamena, betona, granita, mramora i sl.).

Ekološki prihvatljivom ambalažom za krajnju potrošnju u trgovini i ugostiteljstvu, smatra se ambalaža navedena u članu 16. ovog pravilnika.

Proizvodima za građevinarstvo iz člana 12. stav 1. tačka 12. Zakona smatraju se materijali koji se troše, nanose ili trajno ugrađuju pri izgradnji, održavanju i popravci građevinskih objekata, i to:

- materijal za visokogradnju i niskogradnju: cement, kamen, pijesak, asfalt, asfaltbeton, bitošljunak, šljunak, kreč, gips, kit, azbest, kulir ploče, čelične i druge metalne konstrukcije, betonsko željezo (glatko, rebrasto), žice svih vrsta, armaturne mreže, beton, limovi (pocinčani, bakarni, aluminijski, ter-limovi i sl.), opeka, blokovi od betona i plinobetona, "fert" stup (ispuna i gredice), crijep i drugi materijali za pokrivanje krovova, drvena građa, građevinska stolarija od raznih materijala sa kvakama, baglamama i bravama (vrata, prozori, kapci i sl.), ekseri i vijci svih vrsta i veličina, klamfe, termoizolacijski i hidroizolacijski materijali (staklena vuna, pluto, bitumen, stiropor i sintetički proizvodi od betona), keramičarski proizvodi za oblaganje zidova i podova, parketarski proizvodi i drugi materijali za podove (linoleum, vinas ploče, itison i sl.), instalaterski materijali sa svim uređajima koji se trajno ugrađuju u instalacije za vodovod, kanalizaciju, plinske instalacije i instalacije centralnog grijanja (betonske, keramičke, metalne i plastične cijevi, ventili, koljena, T komadi, matice, prigušnice, sifoni, šahtovi i sl.), proizvodi koji se ugrađuju u instalacije (bojleri, kade, tuš kabine, umivaonici, slavine, tuš baterije, pribor za kupatila, vodokotlići, WC šolje, bidei, ventilatori, vodomjeri, plinski setovi, strujomjeri, radijatori i sl.), elektroinstalacijski materijal (kablovi, utičnice, osigurači i sl.), telefonske instalacije (osim telefonskih aparata), boje i lakovi za molerske radove, ljepila, razređivači, drvena rezana građa (daske, gredice, letve, lamperija i dr.), drvene ploče svih vrsta (šperploče, lesanit ploče, panel ploče, iverice, rigipsploče, oplemenjene ploče i dr.).

- materijal za: elektroinstalacije i PTT instalacije u zgradama, električna grijanja, uređaje za klimatizaciju, protupožarne alarme, postavljanje antena, liftove i pokretne stepenice, gromobrani, instalacije za vodu, gas, grijanje, ventilaciju i hlađenje, za rasvjetu i signalne sisteme na cestama, željeznici, aerodromima, pristaništima i lukama;
- materijal za završne radove u građevinarstvu kao što su: fasaderski i štukturni radovi, ugradnja stolarije, postavljanje žaluzina, postavljanje zidnih obloga (lamperija, tapete), pomične pregrade, plafoni, postavljanje parketa i drugih drvenih podnih obloga, keramičkih, betonskih ili kamenih pločica (podnih i zidnih), molerski i staklarski radovi, unutrašnje i vanjsko bojenje zgrada i dr.

3. Plaćanje poreza na promet pri prometu usluga

Član 53.

Porez na promet usluga plaća se na sve usluge osim na one za koje je propisano oslobođenje prema članu 20. Zakona.

Član 54.

Ne smatra se da porez na promet nije plaćen u propisanom roku, ako je uplaćen u korist depozitnog računa javnih prihoda kojem pripada kao javni prihod.

IX - POPIS ZALIHIA PROIZVODA TOKOM GODINE ZBOG PROMJENE, UVOĐENJA ILI UKIDANJA POREZNIH STOPA

Član 55.

Obveznik poreza na promet, koji obavlja promet proizvoda po prodajnim cijenama s uračunatim porezom na promet proizvoda, dužan je osigurati podatke i o prodajnim cijenama bez poreza na promet. Ako se taj porez poveća, smanjuje ili ukida, dužan je na dan stupanja na snagu, odnosno na dan početka primjene propisa kojim se povećava, smanjuje ili ukida porez na promet proizvoda, obaviti popis proizvoda na zalihama.

Porezni obveznik iz stava 1. ovog člana utvrđuje razliku između uračunatog poreza na promet proizvoda na zalihama po dotadašnjim poreznim stopama i poreza na promet po novim poreznim stopama odnosno ukinutog poreza na promet proizvoda i tako utvrđenu razliku knjiži u korist ili na teret odgovarajućeg računa obračunatog poreza na promet proizvoda, ovisno o tome je li ta razlika pozitivna ili negativna. Porezni obveznik koji ažurno i uredno vodi materijalno (robno) knjigovodstvo po prodajnim objektima i koji tokom godine, na osnovu tog knjigovodstva, neprekidno i svakodnevno utvrđuje popis proizvoda po količini može umjesto tim popisom utvrđivati zalihe proizvoda na osnovu stanja iz materijalnog (robnog) knjigovodstva.

Na proizvođačko ili trgovačko preduzeće koje proizvode na zalihama ne vodi po cijenama s uračunatim porezom na promet proizvoda ne primjenjuju se odredbe ovog člana.

O obavljenom popisu zaliha sastavlja se komisijski zapisnik kog potpisuju članovi komisije i odgovorno lice poreznog obveznika.

X - POVRAT POREZA NA PROMET

Član 56.

Porezni obveznik od koga je naplaćen porez na promet proizvoda i usluga, a koji ga nije obavezan platiti - ima pravo na povrat naplaćenog poreza, plaćene kamate, troškova prisilne naplate i novčane kazne.

Porezni obveznik podnosi nadležnoj organizacionoj jedinici entitetske Porezne uprave i Poreznoj upravi Brčko Distrikta zahtjev za povrat pogrešno ili više naplaćenog poreza na promet.

Porezni obveznik poreza na promet proizvoda može tražiti povrat pogrešno ili više plaćenog poreza koji nije trebao platiti samo ako je kupac od koga je taj porez naplaćen pismeno zatražio od poreznog obveznika povrat pogrešno ili više naplaćenog poreza na promet. Porezni obveznik, uz zahtjev za povrat što ga podnosi nadležnoj organizacionoj jedinici entitetske Porezne uprave i Poreznoj upravi Brčko Distrikta koja kontrolira obračun i plaćanje poreza takvog poreznog obveznika uz potrebnu dokumentaciju podnosi i zahtjev za povrat pogrešno ili više plaćenog poreza od strane kupca.

Porezni obveznik koji je iz svojih sredstava platio porez na promet proizvoda ili usluga, kamatu, troškove prisilne naplate i novčanu kaznu, koje nije bio dužan platiti, podnosi zahtjev za povrat plaćenog poreza odnosno kamate, troškova prisilne naplate i novčane kazne, nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome sjedištu.

Građanin koji je platio porez na promet proizvoda na motorno vozilo, kamatu, novčanu kaznu i troškove prisilne naplate, a nije bio dužan platiti, podnosi zahtjev za povrat plaćenog poreza, kamate, novčane kazne i troškova prisilne naplate nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema prebivalištu.

Nadležna ispostava Porezne uprave donosi rješenje o povratu više ili pogrešno naplaćenog poreza na promet, plaćene kamate, troškova prisilne naplate i novčanih kazni u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva s urednom dokumentacijom.

Rješenje iz stava 6. ovog člana dostavlja se na izvršenje ovlaštenoj jedinici za obavljanje platnog prometa (OOPP) kod koje se vodi račun za uplatu poreza.

Član 57.

Kupcu - stranom licu, stranom državljaninu (u daljem tekstu: kupac) vraća se plaćeni porez na promet proizvoda ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. da vrijednost kupljenih proizvoda iznosi više od 500,00 KM, osim akcizne robe, zlata i predmeta od zlata;
2. da je porezni obveznik (u daljem tekstu: prodavac) za prodane proizvode izdao popunjeni Obrazac P - zahtjev za povrat poreza (u daljem tekstu: Obrazac P);
3. da je kupac iznio u inozemstvo proizvode kupljene u BiH. Pod iznošenjem proizvoda smatra se i slanje proizvoda poštom ili na drugi odgovarajući način uz uvjet da kupljeni proizvodi prijeđu granicu Bosne i Hercegovine;
4. da su kupljeni proizvodi dati na uvid carinarnici koja nakon uvida i provedenog carinskog postupka ovjerava Obrazac P, upisuje datum prelaska proizvoda preko - granice Bosne i Hercegovine.

Porez na promet proizvoda ne vraća se na kupljene derivate nafte, alkohol, alkoholna pića i bezalkoholna pića, pivo, duhan i duhanske prerađevine, kahvu i prerađevine od kahve, zlato i predmete od zlata.

Član 58.

Na zahtjev kupca prodavac izdaje Obrazac P u dva primjerka od kojih original daje kupcu, a kopiju ulaže u dokumentaciju.

Član 59.

Prodavac u Obrascu P iskazuje tarifni broj u koji je prodati proizvod razvrstan, stopu poreza na promet, ukupno naplaćeni iznos, cijenu proizvoda bez poreza na promet, iznos poreza na promet proizvoda i ukupni iznos poreza na promet koji se vraća podnosiocu zahtjeva. Prodavac naplaćuje od kupca ukupnu cijenu proizvoda s porezom na promet. Porez na promet sadržan u vrijednosti prodatih proizvoda prodavac utvrđuje primjenom preračunate porezne stope na prodajnu vrijednost tih proizvoda.

Prodavac uplaćuje porez na promet proizvoda koji je sadržan u vrijednosti proizvoda zajedno s porezom na promet proizvoda iz ostalog prometa na način i u rokovima iz člana 24. i 25. Zakona.

Prodavac je dužan voditi posebnu evidenciju na Obrascu ERP o izdatim računima odnosno o prodatim proizvodima na način i uz uvjete propisane ovim pravilnikom.

Evidencija o prodatim proizvodima i o izdanim obrascima mora sadržavati ove podatke:

1. broj i datum računa i Obrasca P,
2. vrijednost prodane robe s porezom na promet proizvoda,
3. iznos poreza na promet sadržanog u vrijednosti prodatih proizvoda,
4. cijenu proizvoda bez poreza na promet,
5. porez na promet po stopama,
6. iznos vraćenog poreza na promet.

Evidenciju iz stava 4. ovog člana prodavac sastavlja na osnovu kopija izdatih računa - Obrasca P i upisuje ih na Obrazac ERP.

Član 60.

Kupcu ili podnosiocu zahtjeva vraća se plaćeni porez na promet proizvoda ako je u roku od jedne godine od dana izdavanja Obrasca P dostavio ovjereni original obrasca prodavcu, od kojeg je kupio proizvod. Ovjereni original obrasca predstavlja zahtjev za povrat poreza. Ako se ovjereni original obrasca dostavlja poštom, kupac dostavlja prodavcu broj računa na koji će se vratiti plaćeni porez na promet proizvoda.

Na osnovu ovjerenog originala obrasca prodavac, nakon što provjeri da li udovoljava zahtjev uvjetima za povrat poreza, vratit će plaćeni porez na promet proizvoda podnosiocu zahtjeva.

Plaćeni porez na promet proizvoda vraća se gotovinskom isplatom ili uplatom na račun koji navede kupac. Prodavac je dužan porez na promet vratiti odmah ako je isplata gotovinom, a ako doznačuje na račun kupca, onda u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva. Kupac potpisom na Obrascu potvrđuje primitak iznosa vraćenog poreza na promet u gotovom novcu.

Ovjereni original obrasca s potpisom kupca o prijemu vraćenog poreza na promet ili nalog za prijenos (virman i dr.) služe prodavcu kao dokaz za povrat poreza na promet koji je vraćen kupcu.

Kupac koji želi ostvariti povrat plaćenog poreza na promet proizvoda obavezan je pri izlasku iz zemlje staviti na uvid kupljene proizvode, te dati na ovjeru original Obrasca P, a račune o kupljenim proizvodima na uvid, odnosno dati na uvid Carinskoj službi proizvode koji se carine.

Računi koji se daju na uvid uz zahtjev o povratu plaćenog poreza na promet moraju sadržavati ove podatke:

1. broj računa i datum,
2. naziv proizvoda,
3. naplaćeni iznos - cijena proizvoda s porezom na promet,
4. porez na promet.

Član 61.

Carinarnica je obavezna prije ovjere popunjenog Obrasca P utvrditi:

1. odgovaraju li podaci iz pasoša podacima iz Obrasca P;

2. odgovaraju li proizvodi dani na uvid proizvodima navedenim u Obrascu P;
3. da iznos u Obrascu P nije manji od 500,00 KM;
4. da se kupac proizvodima nije koristio u BiH;
5. da je obrasce ovjerio i potpisao prodavac.

Carinarnica ovjerava Obrazac P potpisom i pečatom, te unosi datum prelaska proizvoda preko carinske crte, odnosno datum carinjenja plovnog objekta koji ostaje na vezu u BiH i proizvodima koji se ugrađuju u taj plovni objekt. Carinarnica odbija zahtjev za ovjeru Obrasca P ako nije udovoljeno propisanim uvjetima, a u odgovarajuću kolonu unosi razlog uskraćivanja zahtjeva za ovjeru.

Član 62.

Pri obračunu i uplati poreza na promet proizvoda u rokovima propisanim u članu 24. i 25. Zakona, prodavac umanjuje obavezu plaćanja poreza za iznos poreza na promet vraćenog kupcu. Uplata poreza na promet za određeni period umanjuje se na osnovu evidencije koju prodavac vodi na obrascu ERP i ovjerenih originala Obrasca P, tako što se utvrđeni iznos poreza na promet u tom periodu umanjuje za iznos vraćenog poreza na promet iz priloženih specifikacija.

Član 63.

Evidenciju ovjerenih originala Obrasca P prodavac sastavlja na Obrascu ERP, te umanjuje utvrđeni iznos poreza na promet za određeni period i dostavlja ih nadležnoj poreznoj upravi uz mjesečni izvještaj o obračunatoj uplati poreza na promet proizvoda i usluga na Obrascu PP-MI-1 u rokovima propisanim u članu 26. Zakona.

Evidencija ovjerenih originala Obrasca P zajedno s tim obrascima, sastavni su dijelovi dokumentacije koja služi za utvrđivanje porezne obaveze prodavca.

Član 64.

Obrazac P i Obrazac ERP sastavni su dijelovi ovog Pravilnika.

XI - OBAVEZA MJESEČNOG IZVJEŠTAVANJA NADLEŽNE ORGANIZACINE JEDINICE ENTITETSKE POREZNE UPRAVE I POREZNE UPRAVE BRČKO DISTRIKTA O OBRAČUNU I UPLATI POREZA NA PROMET PROIZVODA I USLUGA

Član 65.

Porezni obveznik podnosi nadležnoj organizacionoj jedinici entitetske Porezne uprave i Poreznoj upravi Brčko Distrikta prema svome sjedištu mjesečni izvještaj o obračunu i uplati poreza na promet proizvoda i usluga na obrascu PP-MI koji je sastavni dio ovog pravilnika.

U obrascu PP-MI unose se podaci o poreznim osnovicama razvrstani po tarifnim brojevima i istim poreznim stopama.

U kolonu 4. Obrasca PP unosi se podatak o osnovici za obračun poreza na promet proizvoda i usluga za izvještajni mjesec.

Osnovicu za obračun poreza na promet proizvoda i usluga za izvještajni mjesec čini vrijednost prodatih i naplaćenih proizvoda i usluga u izvještajnom mjesecu u skladu sa članom 24. i 25. Zakona.

U kolonu 6. Obrasca PP-MI unosi se podatak o obračunatom porezu na promet proizvoda i usluga koji se dobije množenjem osnovice iz kolone 4. propisanom stopom iz kolone 5. Obrasca PP-MI.

U kolonu 7. Obrasca PP-MI unosi se podatak o uplaćenom porezu za izvještajni mjesec.

Porezni obveznici dužni su uz obrazac PP-MI priložiti ovjerene kopije naloga odnosno uplatnica za uplatu poreza na promet.

Porezni obveznik koji plaća porez na promet proizvoda i usluga preko računa dijela poreznog obveznika ili akreditiva sastavlja Obrazac PP-MI, koji s priloženim ovjerenim nalogima o uplati dostavlja mjesečno nadležnoj organizacionoj jedinici entitetske Porezne uprave i Poreznoj upravi Brčko Distrikta.

Mjesečni izvještaj o uplati poreza na promet proizvoda i usluga na Obrascu PP-MI treba dostaviti nadležnoj organizacionoj jedinici entitetske Porezne uprave i Poreznoj upravi Brčko Distrikta do 15. u mjesecu za prethodni mjesec.

Kada se mjesečne uplate ne poklapaju sa sedmičnim uplatama, potrebno je sedmične naloge za uplatu poreza razdvojiti na dio koji se odnosi na izvještajni mjesec i dio koji se odnosi na slijedeći mjesec.

XI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 66.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku BiH" i primjenjuje se od 1. januara 2005. godine.

OBRAZAC